

A R E G G E L

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed
évre 2.40 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen
4 dinár, 1.20 lira, 2 francia frank, 10 lei

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ÉS 278-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASARNAP DELUTANTÓL
REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

X. évfolyam

Budapest, 1931 július 27

30. szám

„Párisban megvan a szándék és akarat, hogy Magyarországon segítsen és segíteni is fog!”

— üzeni A Reggel utján a francia külügyminisztérium egyik vezető diplomatája

Már csupán néhány külföldi bank hozzájárulását várják, hogy a magyar kormány kincstárjegyeit elhelyezhesse az európai piacokon!

— mondja a párisi Havas-ügynökség félhivatalos jelentése

Páris, július 26.

(Az Havas-ügynökség jelentése.) Beavatott francia pénzügyi körökben azt mondják, hogy befejezésükhöz közelednek azok a tárgyalások, amelyeket a magyar kormány már több hónappal ezelőtt indított abból a célból, hogy bizonyos mennyiségű kincstárjegyet helyez-

zen el a főbb európai piacokon. Ugy tudjuk, hogy

már csupán néhány külföldi bank hozzájárulását várják, amelyeknek beérkezése után nyomban, véglegesen megkötik a pénzügyi műveletekre vonatkozó megállapodást.

munkatársa előtt a Quai d'Orsay egy vezető diplomatája — nincsenek agresszív céljai, eszedában sincs hegemoniát gyakorolni a kontinens fölött, nem gondol új hódításokra és befolyásokra, csak egyet akar, hogy a maga szádados rendjét, nyugalmat és vagyonát zavartalanul élvezhesse, a maga hangyaszorgalmával új tőkéket gyűjthessen, ezeket a tőkéit észszerű garanciák mellett kamatoztathassa és megkapja adósaitól azt, ami jog és igazság szerint megilleti. Ne feledje el,

mi vezetett a mai nagy válsághoz?

Németország súlyos pénzügyi bajokba került, ezt tudjuk, látjuk, s már hónapokkal ezelőtt lassan és óvatosan, minden föltűnés nélkül kivontuk tőkéinket a német piacról. Németország ahelyett, hogy azt tette volna, amit a józan ész parancsol, nem hozzánk fordult, hanem Amerikához és Angliához. Bon! — mondottuk mi — majd meglássuk, mi történik. Tényleg bekövetkezett a Hoover-akció, ami kétségtelen sikere volt az angolszás és német diplomáciának. Hogy Hoover elnök kezdeményezése megnyugtassa a piacot, ahhoz az kellett volna, hogy villámgyorsan lebonyolódjék és minden hatalom által elfogadtassék. Amerika azonban nem elégedett meg ezzel, hogy mi ajánlatát elvben elfogadtuk, nem ment bele abba, hogy a technikai részleteket, amint ez ma tényleg történik, külön szakértőkönként tisztázza, hetekig alkudozott velünk. Végül legfőbb föltételünket mégis elfogadta.

a Hoover-halasztás létrejött — de későn!

Azért későn, mert időközben az amerikai bankárok, akikre a washingtoni kormány nincsen olyan befolyása, mint a francia kormány a francia nagybankokra, ész nélkül mondották föl németországi követeléseiket. A Reichsbank ennek folytán elveszítette tartalékainak jelentős részét és Németország kénytelen volt most már nemcsak az angolokhoz, hanem hozzánk is folyamodni segítségért.

Nem mi kértük a németeket, hogy a pén-

Beszélgetés a Quai d'Orsay súlyos szavu diplomatájával

Páris, július 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az a néhány ezer ember, aki harsány „Vive”-el üdvözölte Franciaország miniszterelnökét, amikor kilépett a Gare du Nord csarnokában a vasuti kocsiból, valóban egész Franciaország egyhangú véleményét, örömét és lelkesedését öntötte egyetlen, magasba lendülő kiáltásba. Az egész kamara, Maginot-tól Léon Blumig, egész Páris, az iparos Észak és a vincellér Midi, a nagybankok és a munkásszindikátusok egyek abban a hitben és örömben, hogy Franciaország óriási pénzügyi hatalmának és hagyományos diplomáciai művészetének teljes megfeszítésével

történelmi jelentőségű politikai csatát nyert

s néhányheti hallatlan izgalom és feszültség után hosszú évekre megvédte és körülbástyázta kontinentális hatalmának és financiai befolyásának teljes pozícióját. Ebben a harmadik marnei csatában

Franciaországnak nem volt szövetségese, csak egy: az arany,

amely szintültig megtölti a Banque de France földalatti pánceos kamaráit. De szemben állott vele nemcsak minden európai nagy hatalom, hanem az Egyesült Államok is s a most lezajlott négyhetes harcnak a legfőbb jelentősége éppen abban áll, hogy Franciaország diplomáciai és pénzügyi izoláltsága ellenére győzelmesen megállotta a helyét és rendületlenül kitart eddigi politikájával. Minden józan és hűvösen számoló politikusnak számot kell vetnie ezzel a francia politikával, amely minden finomsága ellenére is tiszta és átlátszó. Nincsen, csak egy-két alapvető tétele, de ezekhez szívósan és makacsul ragaszkodik. Első tétel: a békeszerződések egyelőre változatlanul kell, hogy maradjanak. A francia sokkal okos-

sabb, semhogy ne tudná, milyen képtelenség évtizedekre előre megszabni Európa rendjét. De ez a mai Európa annyira beteg és szegény, a hitel, amelynek segítségével a legyőzött államok, de az újak is, Franciaország keleti szövetségesei gazdasági életüket föntartják, olyan ingadozó és bizonytalan, hogy minden erős politikai akció megrendíti, a kihelyezett tőkét menekülésre kényszeríti. Ime,

a német-osztrák vámunió terve három országot: Németországot, Ausztriát és Magyarországot sodort fatális pénzügyi zavarokba.

A második francia tétel: Mindaddig, amíg Európának új rendje, az államok szorosabb s a nemzeti szuverenitétől mentes új viszonya ki nem alakul, addig a francia haderőnek olyan erősnek kell lennie, hogy minden fegyveres konfliktusban fölényes és döntő szerepet játszasson. Ezért

hiu és üres minden remény, amelyet a közeli lefegyverzésre építenek.

A harmadik francia tétel: A francia nemzet kell, hogy ura legyen a tőkének és fölötté akár politikai célokból is szabadon rendelkezék. Ezt a tételt sértette meg Anglia, amikor egyetlen tollvonással átutalta Ausztriának azt a 120 millió shillinget, amelyre a Creditanstalt szanálására és az új Jegybankjának megmentésére sürgős szüksége volt.

— Ezt már nem — mondották a franciák — a mi pénzünkkel az angolok nem fogják politikát csinálni.

S ekkor kezdődött meg a francia tőkék visszavonása a londoni piacról, amely megingatta az angol fontot, a 150 milliófontos minimum alá szorította az Angol Bank aranytartalmát és hihetetlen ijedelmet keltett a Cityben.

— Franciaországnak — mondta A Reggel

zünket fogadják el, ők jöttek hozzánk segítségért kérték.

Ha nem akarnak tőlünk semmit, akkor bátran folytathatják szélső nacionalista, a német közvéleményt új desperált háborúra előkészítő politikájukat, ehhez minden országnak, tehát a németeknek is szuverén joguk van. De ha tőlünk pénzt akarnak és segítséget, akkor ne küldjenek közvetítőket, hanem jöjjenek maguk, ne halmozzanak el sértésekkel azért, mert a pénzünket csak biztos helyre adjuk és megfélemlítő biztositék ellenében s ne provokálják Franciaországot indokolatlan támadásokkal. Képzeld el, milyen más volna ma az európai helyzet, ha a múlt év őszén nem választanak meg százegynéhány hitlerianus képviselőt, nem döbentek meg a világot a vámunio tervével, nem utaznak a német miniszterek Chequersbe, hanem Párisba jönnek s nem rendeznek acélszakos katonai parádákat. Igaz, most már eljöttek a német miniszterek Párisba. De mikor? Akkor, amidőn a font ár-folyama megrendült s Henderson vészeleket küldött Berlinbe, csak amikor már angol érdek forgott kockán, engedték meg az angolok, hogy a kancellár és külügyminisztere a francia fővárosba utazzanak. Lám, e találkozó után a helyzet nyomban megenyhült s mi mindannyian meg vagyunk győződve, hogy

a német és a francia nép a megrendítő események hatása alatt megbékül és megérti egymást.

Ehhez azonban csak az kell, hogy hivatlan harmadik ne zavarja meg e finom és érzékeny lelki folyamatot...

— Ami Magyarországot illeti — folytatta az igen súlyos szavú francia diplomata —, igazán tragikus véletlen okozta, hogy Magyarország ilyen kínos és fájdalmas helyzetbe került.

Csak a tragikus véletlen okozta, hogy ke-

leti Európának gazdaságilag talán legegészebb országát ilyen pénzügyi forgószél középpontjába sodródott. Az bizonyos, hogy

Magyarországot ma más szemmel nézik Párisban, mint néhány évvel ezelőtt.

Ma biznak Magyarországon, biznak az ország jövőjében, a francia kormány, a francia bankok, mindenki,

akinek Párisban szava van, kész arra, hogy Magyarország és Franciaország viszonyát szorosabbra fűzze,

még áldozatok árán is. Olyan urak is, akik réviddel ezelőtt hallani sem akartak Magyarországról, ma már rokonszenvvel kísérik a magyar eseményeket.

Párisban megvan a szándék és az akarat, hogy Magyarországon segítsenek és állítom, segíteni is fognak.

De várni kell, addig, amíg a német helyzet nem tisztul és pedig azért kell várni, mert a francia bankok hét peccsével őrzik trezorjaikat, pénzt egyáltalán nem helyeznek ki, egyszerűen azért, mert a francia betevő, a francia kistökés, aki már annyit veszített (csak Oroszországban 12 milliárd aranyfrankot), nem akarja ma könnyelműen kockáztatni a pénzét. Botor dolog volna föltenni, hogy a francia közvélemény a magyar nemzettől politikai eszményeinek és hagyományainak föladását követelné.

Nem kérünk egyebet barátságunk és segítségünk ellenében, mint józan, észszerű és mérsékelt politikát,

azt, hogy a magyar politika is tartózkodjék a késhegy élén táncoló európai nyugalom megzavarásától. Ha erről megbizonyosodunk, biztos vagyok benne, hogy megindul a magyar és a francia gazdaság között az a baráti együttműködés, amely a háború előtt olyan zavartalanul fönnállott.

Aldott állapotban lévő nők és ifjú anyák a természetes Ferenc József keserűvizhasználatát által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviselői a világhírű Ferenc József vizet kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható. (X)

A pengő

(L.) Égő házban nem tartunk tűzrendészeti vizsgálatot. Amikor pergőtűzben áll a front, nem időszerű a hadvezér vagy a vezérkar mulasztásairól tanácskozni. Előbb oltjuk el a tüzet, verjük vissza a támadást, azután következnek a vizsgálat és a felelősségrevonás. Ezért a pénzügyi válság kritikus napjaiban nem gondolhatunk másra, mint az ország veszélyeztetett életérdekeire, a tizenhét év óta gyötrődő, aggodó, lelki és gazdasági egyensúlyát veszített polgárságra és azokra az újabb megpróbáltatásokra, amelyeket mindnyájunknak viselnünk kell, elhatározottan és fegyelmezetten. Magyarország a középeurópai gazdasági háború hadszíntere lett. Ennek a háborúnak nincs Hinterlandja és nincsenek fölmentettjei. Ma egyformán kockán forog mindnyájunknak nyugalma, biztossága és léte. Zászlónk: a magyar pengő. A pengőt tehát meg kell védeni; ha a pengő meginog, vele zuhan sorunk és jövőnk. E komoly pillanatok azokhoz hasonlóak, amikor a lövészárkok parkányán vetve meg a lábunk, szuronyt markolva, az általános támadás csatajelét vártuk. A helyzet súlyosságát őszintén föltárni nem defetizmus, ellenkezően, a gyógyulás egyetlen lehetősége. Ráolvasással, kábító- és bódítószerekkel, rózsaszínű tapasztokkal, állatással és ámitással nem lehet sebeket összeforrasztani. Szembenézni a veszedelemmel, mérlegelni a nehéz helyzet kívánalmait, muló politikai előnyök megvetésével az igazság sugárutjára lépni: így, csakis így teremthetjük meg azt a nemzeti összefogást, amely minden tekintélyt, erőt, értelmet egyesít, nem a kormány, nem a hatalmi rendszer, nem egy jobb- vagy baloldali politikai irány, hanem önhibáján kívül mártirok kinszenvedéseit szenvedő nyolcmillió magyar érdekében. A kormány szükségjavaslata, amely ma kerül a Ház napirendjére, nem meríti ki a védekezés teljes fegyvertárát. A végzet utjai kiszámíthatatlanok. Nagy megrendülések, közszereplések, közszereplések olykor a megújulás, a talpraállítás, a javulás és a megerősödés csiráit hordozzák magukban. De meg kell érteni az idők szavát és most az idő magyarul beszél. Itt a történelmi alkalom, hogy a túlméretezett államháztartástól, a magyar gazdasági élet Damokles-kardjától megszabaduljunk és fölszabaduljunk. A közvélemény megdöbbenéssel utasítja el az újabb adóemelések meg a gondolatát is, hiszen a polgárság teherbíróképességének hurjai már ma is úgy tulvannak feszítve, hogy remegni kell az elpattanásuktól. Bármely termelési vagy foglalkozási ágat terheljenek is új adóval, ez a gazdasági élet szivverésének halkulását, a forgalom újabb satnyulását és sorvadását jelenti. A magyar emberiség városban és falun, palotákban, udvarházakban és viskókban: az állami kiadások leszállításában, a javadalmazások korszerű rendezésében, a gazdasági igazság kivételek nélküli érvényesülésében, a párturalmi és pénzügyi infláció még ma is dusan tenyésző emlékeinek kigyomlálásában, a fölösleges intézményeknek egy tollvonással való leépítésében látja azt a mentőhorgonyt, amely szilárd és nyugodt kikötőt biztosít az állam viharban imbolygó, tajtékzó hullámok hátán vergődő hajójának. Jól vigyázzunk: az egyszer elmulasztott pillanatot az öröklét sem hozza vissza!

A Zeppelin vasárnap délelőtt 11 órakor Leningradból elindult az Északi sarkra

Leningrad, július 26.

(A „Magyar Távirati Iroda” jelentése.) A „Graf Zeppelin” vezetősége vasárnap azt az értesítést kapta, hogy az időjárás azokon a vidékeken, amelyekben a léghajónak át kell röpkölnie, javul.

A léghajó vasárnap délelőtt 11 órakor északkeleti irányban elindult sarki útjára.

A kora reggeli órákban több ezer főnyi tömeg gyűlt össze a röpkölni terepen, hogy a start szemtanja legyen. Amikor a „Graf Zeppelin” föl-emelkedett, a tömeg lelkes üdvözlésként tört ki. A szovjet távirati iroda egyik munkatársával folytatott beszélgetésben Eckener kijelentette, hogy azt reméli, hogy husz óra alatt eléri a Ferenc József szigetcsoportot, ha csak az időjárás keresztül nem huzza számításait. A Ferenc József-Föld közelében megkísérik, hogy

összeköttetést létesítsenek a „Malygin” jégtörővel.

Eckener a beszélgetés során annak a bizakodásának adott kifejezést, hogy Oroszországnak nemsokára saját léghajói lesznek és kijelentette, hogy

a friedrichshafeni Zeppelin-művek készsége támogatják Oroszországot a léghajóépítés terén. Ebben a kérdésben már folynak a tárgyalások.

Szamojlovics tanár kijelentette a szovjet távirati iroda munkatársának, hogy a „Graf Zeppelin” elsőrangú közlekedési eszköz a sarkkutatók számára; azt lehet mondani, hogy valóságos

röpkölni laboratórium,

amelyben ilyen kutatásoknál szokatlan kényelemmel lehet dolgozni. Kijelentette még, hogy a „Graf Zeppelin” visszatérése ismét fölkeresi Leningradot és a szovjet tudósok szoros baráti együttműködése biztosítékot nyújt az expedíció sikeréért.

Harmincezer pengő értékű ékszer loptak el egy kormányfőtanácsos villájából,

mialatt feleségével a szomszéd szobában vacsorázott

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton este 8 és 10 óra között ismeretlen tettes besurrott Umheiser József nyugalmazott gázgyári vezérigazgató, Kormányfőtanácsos Bakatori-utca 1. szám alatti villájába és

30.000 pengő értékű ékszer vitt magával.

Umheiser és felesége ezidő alatt a szomszéd szobában vacsoráztak és pár perccel a rabló eltűnése után fedezték föl a vakmerő lopást. A Gellérthegy van a Bakatori-utca, a Nagyboldogasszony utjának egyik mellékutcája. Elhagyott vidék, egyetlen lélekkel sem találkoznak utközben. Nagy, üres telek mellett áll az 1-es számú villa, amelynek finom izléssel berendezett ebédlőjében Umheiser vezérigazgató így beszéli el a lopást:

— Szombaton este nyugodtan vacsoráztam felesé-

gemmel. Ketten lakunk a villában, itt lakó személyzeink sincs. Hangosan szölt a rádió. Vacsora után sétára készültünk. Amikor a hálószobába lépek, akkor veszem észre, hogy

a fiókok ki vannak húzva, a szekrény nyitva áll és természetesen — minden üres.

Briliáns és smaragd gyűrűket, fülbevalókat, melléket vitt el a tolvaj, köztük feleségem nagyon szép márkigyűrűjét. A lakás ajtaja be volt zárva, de a kulcs kívülről volt a zárban, — hiszen itthon voltunk. A tolvaj elsurrant a szoba mellett, ahol mi voltunk és pár perc alatt mindent magához vett. Távozása közben újra el kellett haladnia a szoba mellett, ahol ültünk.

Szinte asszisztáltunk a vakmerő lopáshoz,

éppen csak be nem hívtak engem, hogy nézzem...

HANNOVER Friedrichstrasse 7—8
Leánynevelőintézet „Haus Sonne”

Elismerten kiváló, egészségesek felvétel.
Nyelvek, Zene, Irodalom, Háztartás.
Sport. Prospektusok kiadóhivatalunkban.

Dükkösi
gyümölcsös keverék **Dreher Mault** csokoládégyár
nyári ujdonsága

Küszöbön áll a német bankkorlátozások megszüntetése

Berlin, július 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Beavatott körökben e hét szerdájára várják a most főnálló bankkorlátozásoknak, ha nem is teljes megszüntetését, de legalább is lényeges enyhítését. A bankok körében már megindultak a tárgyalások a korlátozások megszüntetése után várható nagyméretű pénztári forgalom lebonyolításának előkészítésére.

A német birodalmi bank vezetői szakadatlanul tanácskoznak a bankok és a takarékpénztárak igazgatóival a szükséges intézkedések előkészítéséről.

Az ugynevezett tanácsadóbizottság tagjai közül hétfőre Berlinbe várják az Angol Bank amerikai szakértőjét, Mr. Spraguet és Wallenberg svéd szakértőt. A két szakértő megérkezése után nyomban meg fog alakulni az új német elfogadványi és szavatossági nagy-

bank, amelynek az a célja, hogy kiküszöbölje a fizetőforgalom főnálló korlátozásait és visszatérjen a rendes pénzforgalomra.

A 200 millió márka tőkével rendelkező új bank, mint kiegyenlítő szerv működne a bankok között. Az alapításban, amely a nagybankok közös akciója, a német hitelrendszer iránti bizalom megerősödését látják. Beavatott körökben rámutatnak arra, hogy meg kell várni azokat a tárgyalásokat, amelyek a rövidlejáratú külföldi hiteleknek Németországban való meghagyása érdekében folynak és csak ezeknek teljes eredményessége esetén történhet meg a fizetési forgalom teljes felszabadítása. A Birodalmi Bank ekkor fog dönteni

a bankkamatláb fölemeléséről

is, amelyet szükségesnek, sőt elkerülhetetlennek tartanak.

Káprázatos fejedelmi pompával tartották meg vasárnap a sinajai esküvőt, amelyen Maniu kibékült a királlyal

Sinaja, július 26.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A sinajai Peles-kastélyban vasárnap délelőtt tartották meg Ileana román hercegnő és Habsburg Antal főherceg esküvőjét. Fél órával az esküvő előtt a hercegnő a kastélyban fogadta a riporterek, fényképészek és filmoperatőrök Sinajában időző egész hadseregét.

A fényképészek nem intézhettek olyan kérest Ileana hercegnőhöz, amelyet a mennyasszony boldogan ne teljesített volna.

A legkülönbözőbb pózokban örökítették meg a hercegnőt, aki végre valósággal összecsuklott és alig hallhatóan suttogta:

— Nem bírom tovább...

A filmoperatőrök azonban, akik csak az újságírók és a fényképészek után kerültek sorra, ebbe nem nyugodtak bele egykönnyen és rá akarták beszélni a hercegnőre, hogy

legalább néhány szót szóljon a hangosfilm-fővevőgéphe.

Ez lett volna az esküvőről készülő film legérdekesebb jelenete. A hercegnő azonban állhatatosan ellenállt ennek a kérésnek és váratlan szigorúságát azzal indokolta, hogy

nem készült a beszédre.

Délelőtt pontban tíz órakor Hamangiu igazságügyminiszter a román királyi család és a toscanai Habsburg-család tagjainak jelenlétében összeadta az új párt. A polgári házasságkötés előtt Ileana hercegnő kijelentette, hogy állampolgárságát házasságkötése után is meg akarja tartani. A polgári esketés szűk családi körben folyt le, az egyházi esküvő azonban egy órával később, a legfényesebb ünnepélyesség közepette ment végbe. A királyi család vendégei a Peles-kastély hatalmas halljában gyűltek össze, amelyet

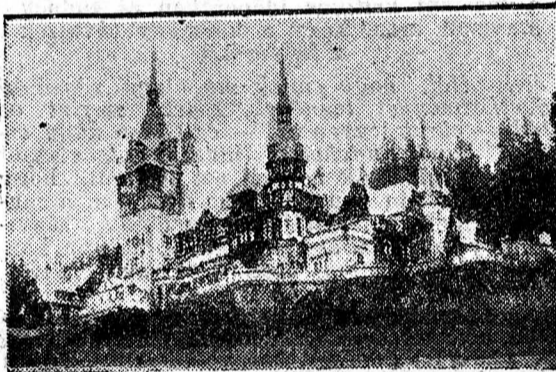
fantasztikus virágpompa

ékesített. A csarnok közepén száz lobogó gyeritya között állt az oltár. Körülötte minden sarokban ragyogó estélyi ruhákban, színes diplomata egyenruhákban, rendjelekkel telistele tűzött frakkokban ragyogott az esküvő meghívott közönsége. Már mindenki együtt volt, amikor Károly király karján belépett a hallba a menyasszony. A király vadásztábornoki egyenruhát viselt, rajta valamennyi kitüntetésével, köztük a Habsburg-család legmagasabb rendjével: az aranygyapjas renddel. Oldalán a menyasszony ezüsthímzésű fehér krepdesin ruhában lépkedett,

homlokán drágaköves aranydiadémával és a ragyogó menyasszonyi koronával.

Fátyolát két kis cserkészfiú és két cserkészleányka vitte. Antal főherceget Halberg gróf vezette az oltárhoz. Az esküvő előtt ünnepélyes misét mondtak, amely alatt a sinajai kolostor 18 apácája egyházi dalokat énekelt. A mise után a román királyi család és a Habsburg-család tagjai az első két padban foglaltak helyet, majd Ghica Wladimir apát, Ghica külügyminiszter fivére intézett beszédet

a mátkapárhoz. Az esketés ceremóniáját Cizár bukaresti érsek végezte. A vőlegény esküjében ez állott: „Szigorúan megtartom a római katolikus anyaszentegyház előírásait.” A

A sinajai kastély,

ahol Ileana hercegnő és Antal főherceg esküvőjét királyi pompával ünnepelték

menyasszony helyett csak annyit mondott: „Megtartom az egyház előírásait.” Ebből a különbségből, amely általános föltűnést keltett, arra következtetnek, hogy

Ileana hercegnő még nem tért át a római katolikus vallásra.

A menyasszony határozott erős hangon mondtotta az igen-t. Cizár érsek az esküvő után beszédet intézett az új párhoz, amelyben arra kérte a hercegnőt, hogy gondoljon mindig szeretettel a román népre, amely sohasem fogja őt elfelejteni. Utána a király odalépett hugához, megcsókolta és új sógorát is átölelte. Ileana, ekkor már Habsburg főhercegnő, ezután any-

235 kommunistát letartóztattak, nehogy megzavarják a királyi ünnepségeket

Bukarest, július 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szombaton és vasárnap Bukarestben 235 kommunistát tartóztattak le és valamennyinek a lakásán házkutatást tartottak. Ugyanezen két napon különböző városokban

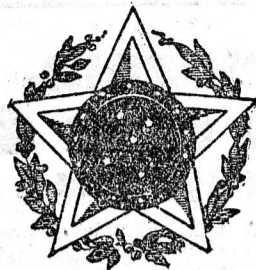
összesen 200 embert tartóztattak le,

de hír szerint augusztus 2-án szabadonbocsátják őket. A rendőrség értesülése szerint a kom-

Postatakarékpénztári rablótámadást tervezett egy pesti ember Bécsben

Bécs, július 26.

(A Reggel tudósítójától.) Nagy Tibor budapesti születésű egyént letartóztatták annak gyanúja miatt, hogy a postatakarékpénztár-bantámadást tervezett az egyik pénztári küldő ellen, aki éppen 2000 schillinges csekket váltott be. Nagy Tibor letartóztatásakor Weinberger Sándor nevet mondott be s támadja a támadási szándékot.

Hordókban és bálákban

érkeznek távoli országokból a Meinel-céghez a nagy hajórakományok. Kiváló szakemberek állítják össze a legkülönbözőbb fajtákból a világhírű Meinel-pörköltkávékverékeket. Meinel I. pörköltkávékverék finom tejeskávékverék

1/4 kg 2.84 pengő

A kávézacskó a fenti képet viseli. Vannak természetesen finomabb avagy olcsóbb keverékeink is.

MEINL GYULA Rt.

jához sietett, aki át akarta őt ölelni, Ileana azonban

térdreborult előtte és kezet csókol anyjának.

Mária özvegy királyné sokáig sirva simogatta leánya fejét,

ekkor Ileana nővérei, a jugoszláv királyné és a görög exkirályné odasiettek anyjukhoz és megnyugtatták. A szertartás után az ifju pár négyes fogatba szállt és a hősök temetőjébe hajtatott, ahol megkoszorúzták a hősök emlékművét. Az utánuk következő hintókban Károly király, Mária anyakirályné és Mihály vajda foglaltak helyet. Az uton, amerre a met elhaladt,

sokezer főnyi tömeg állott sorfalat

és lelkesen ünnepelte a királyi családot. A temetőből az ifju pár visszahajtatott a kastélyba, ahol az összes előkelőségek ünnepi disztribúcióra voltak hivatalosak, majd 3 órakor Habsburg Antal főherceg és felesége elhagyta Sinaját. A főhercegi pár néhány napot a töröcsvári kastélyban tölt, ezután az Olt folyó mentén mennek néhánynapos kirándulásra, majd Londonba utaznak. Az angol fővárosban veszik át a román király ajándékát, egy kétüléses röpülőgépet és azon röpülnek Münchenbe, ahol Habsburg Antal főherceg és felesége a Hohenzollern-család által nekik ajándékozott kastélyban fognak lakni.

Ileana hercegnőnek és férjének Sinajából való elutazásával még nem szűnt meg a román közvélemény érdeklődése az esküvő iránt. Főképp az esküvőt megelőző pompás udvari vacsoráról beszélnek sokat, amelyen 600 meghívott vendég vett részt. Az estély kitünő hangulatban folyt le, csupán egyetlen kellemtelen incidense volt:

Mária özvegy királyné ugyanis ijedten vette észre, hogy nyakékének egyik értékes briliánsa eltűnt.

A drágakövet később egy tábornok találta meg a szőnyegen. Általános föltűnést keltett, hogy a fogadást megelőző szükkörű vacsorán Maniu volt miniszterelnök is résztvett, akivel a király hosszú és bizalmas eszmecsere folytatott.

munisták meg akarták zavarni a sinajai esküvői ünnepségeket, azonkívül különböző miniszteriumokból aktákat akartak ellopni és ha ez nem sikerült volna, az volt a szándékuk, hogy

fölgyújtják a miniszteriumokat.

Most a miniszteriumok épületeit esendőrök őrzik és néhány nappal ezelőtt rendelet jelent meg, hogy a miniszteriumokba irások engedély nélkül senkinek sem szabad belépnie.

Államcsiny Chilében!

— Folytatás a 10. oldalról. —

Santiago di Chile, július 26.

(Az Havas-ügynökség jelentése.) Oparo Padro, a szenátus elnöke államcsinnyel a köztársaság elnöke lett.

Gyászruhák

4 óra alatt

Horváth és Halász

női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26. teljes gyászöltöztetések speciális raktára

Telefon:
Aut.
871-09

HALLE A.D.S.
MÜHLWEG 29

Allamilag képesített
intézet. — Orvostech-
nikai aszisztensnök
vezető. Székesfehérvár

„Föltételezem, hogy a kormány mégis csak észbekapott...”

— mondja Nagy Emil a felhatalmazási javaslatról

(A Reggel tudósítójától.) A felhatalmazási javaslatról szóló előadói jelentést a képviselőház mai ülésén nyújtja be Temesváry Imre előadó. A Ház a mai ülésen határozza el, hogy a keddi ülés napirendjére tűzi a felhatalmazási javaslat tárgyalását. A javaslat vitájában részt vesz az ellenzéki pártvezérek kivül a független kisgazdapárt és a szociáldemokrata párt több képviselőtagja, úgy, hogy a kormányon egyelőre négy napos vitára számítanak és miután a képviselőház letárgyalta, nyomban átkerül a felsőházhoz, amely két ülésnapon föltétlenül végez a javaslatl. A kormány számítása szerint 10 napon belül törvényerőre emelkedik a felhatalmazási törvényjavaslat.

Nagy Emil

Amennyiben a képviselőházban a felhatalmazási javaslat vitája mégis elhúzódna, nyolcórás üléseket fognak tartani, hogy így is sietessék a javaslat tárgyalását. Az ellenzék vezérei közül

Nagy Emil

A Reggelnek a következőkben világította meg a felhatalmazási javaslattal szemben elfoglalt álláspontját:

— Abból indulok ki, hogy ma az egész világon pénzügyi válság van és azonkívül Magyarországon régebbi költségek rendszeréből kifolyólag van még egy külön magyar pénzügyi válság is. Ami az utóbbit illeti, föltételezem, hogy

a kormány mégis csak észbekapott

és belátja azt, hogy a költségek és cifrákoldások terén nem lehet azt a szörnyűséges tempót föntartani, amit annakidején, különösen egyes reszort-miniszterek saját hiúságuk báványozása légkörében kezdeményeztek. A tulajdonképeni pénzügyi válságról, amely össze függ a világhelyzettel, az az álláspontom, hogy a múltban észlelt tapasztalatok megmutatták, hogy a parlament a maga nehézkes és politikai intrikáktól átszított rendszerével semmiféle országban sem alkalmas arra, hogy a kormányt ilyen súlyos időkben a pénzügyi viszonyok rendezésénél segítse. Annakidején Poincaré is kapott felhatalmazást a francia pénzügyek rendezésére. Ugyanezt látjuk most Németország-

ban is és így én elvileg sem tudnék elzárkózni azelől, hogy a mai helyzetből való kibontakozás végett a kormánynak rendkívüli felhatalmazást adjunk. Hogy ez mire szóljon, azt nézetem szerint

nem lehet előre megállapítani.

A törvényjavaslat címe megmondja azt, hogy „a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról” szól. Jogászszer számára a törvényjavaslatnak címe adja meg az egész javaslatnak volta-képeni irányát. Természetesen helyes, hogy ha az egyes szakaszokat úgy módosítja a képviselőház, hogy annak minden megállapítása összhangban legyen a törvényjavaslat címével és miután egyes szakaszok ezen túlmenő szövegben vannak stílizálva, szükséges, hogy ezek az egyes szakaszok úgy

módosítsanak,

hogy a javaslatnak címével és irányzatával összhangba kerüljenek. Ami azonban azt a kérdést illeti, hogy a cél elérése végett a kormánynak mit lehessen cselekedni és mit nem, és hogy adassék-e arra is felhatalmazás, hogy esetleg egyes adóemeltetéseket fölemeljen, ezek olyan kérdések, amelyeket nézetem szerint előre eldönteni nem lehet. A fölfogásom az, hogy

én a kormány irányában multbeli tapasztalataim alapján erősen bizalmatlan vagyok, de őszintén megvallva, nincs meg bennem az a gazdasági hazárdézés, hogy a mostani kritikus időpontban rá tudnék szavazni arra, hogy a kormány távozzék a helyéről.

Félek attól, hogy ennek ma olyan pénzügyi következményei lennének, amely szerint az utód — bárki legyen az! — egy igen nagy erkölcsi handikap-telherrel indulna el, viszont pedig mégis csak be kell azt ismerni, hogy Bethlen István a nagy világ szemében a magyar belpolitikai stabilitás gondolatát képviseli. Így tehát én, annak ellenére, hogy a kormány iránt politikai bizalommal nem viseltetem, a mai feszült helyzetben nem tudnék olyan irányban gondolkodni, hogy a miniszterelnök azonnal adja át a helyét másvalakinek. Ha pedig így gondolkozom, annak szükségszerű folyamánya az, hogy kénytelen-kelletlen megadom neki mindazt a felhatalmazást, amire neki az ő saját fölfogása szerint szüksége van. Bethlen grófot politikai ellenvéleményem dacára is tartom olyan hazafinak, hogyha ő maga azt érezné, hogy nem alkalmas arra, hogy az országot a mai pénzügyi helyzetből kivezesse, ebből ő maga vonná le a követkevényt.

A szokásos módon botrányba fulladt a vasárnapi „Székely hét”,

a pénzbeszedő megszökött, a statisztériát nem fizették ki, az előadások elmaradtak

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután — amint ez már szinte szokássá vált az utóbbi időkben — ismét

botrányba fulladt egy nagyszabásúnak beígért népünnepély.

Napokkal ezelőtt jelentek meg a hirdetőszlopokon a „Székely hét” plakátjai, amelyek minden szépet és jót ígértek a tenyészállatvásár területén megtartandó népünnepélyre: ökörsütést, bucsut, bált, székely mulatságot és mint főattrakciót, egy szabadtéri színházi előadást, amelynek két kis darabját erre az alkalomra Lázár István, az ismert székely regény- és novellairó írta. Délután 5 órára volt kitűzve a nagy előadás, amely azonban elmaradt.

A bejárat előtt ugyan már korán reggel elhelyezték egy kis cédulát, amelyben értesítették a „n. é.” közönséget, hogy a szabadtéri előadást technikai okok miatt nem lehet megtartani, de ez a figyelmeztető írás olyképen volt elhelyezve, hogy azt jóformán senki sem vehette észre.

Csaknem négyezer ember váltotta meg 50 filléres belépőjegyét

a népünnepélyre, amelynek árát később a szabadtéri előadás elmaradásáért való kárpótlásul 20 filléren állapította meg a vezetőség. A publikumot már a belépés pillanatában mély csalódás érte. Az igaztalan, pom-

pásnak és minden eddiginél nagyszabásúnak ígért „Székelyhét” területén sivar kép fogadta a belépőt.

Néhány vásári áru, összetakolt ringlispil állott csupán a Tenyészállatvásár területén,

amely természetesen senkit sem érdekelt. Mindenki a szabadtéri színpad felé sietett, amelyen, persze, nem volt előadás. Ót óra után már hangosan szitkozódott a tömeg, a vezetőség után kiáltoztak, mert látni akarták a népmulatságot. Két rendező igyekezett megnyugtatni a közönséget, amelynek most már szóbelileg is értésére adták, hogy a pénztárnál elhelyezett figyelmeztető tábla szerint az előadást nem tartják meg, de kárpótlásul kedden vagy szerdán kihozzák a két óccánröpülőt: Endresz Györgyöt és Magyar Sándort. Hogy a bejelentés következtében nagyobb botrány nem történt, az csupán a nagyszabásúnak ígért rendezvényeknek volt köszönhető, akik minden igyekezettel azon voltak, hogy a becsapott és fölbőszült közönség kárt ne tegyen a vásári árusok portékái között, akik, természetesen, szintén ráfizettek a „Székelyhét”-re. Alig csillapodott le némileg az izgatott publikum, amikor újabb botrány tört ki.

A vásári árusok visszakövetelték a lefizetett 20 pengős helypénzeket,

azzal az indokolással, hogy a népünnepély vezetősége nem nyújtotta azt, amit ígért s a legnagyobb bevétel sem haladta meg egyik árusnál az öt pengőt sem. A vásári árusokat csak az békítette meg, hogy a rendezőség egyik tagja közölte velük, hogy a

helypénzeket visszafizetik. Este 7 órára már csak néhány elkeseredett árus s a rendezőség egy-két tagja maradt a fiaskövel végződött népünnepély színhelyén. A Reggel munkatársa megállapította, hogy a „Székely-hét”-et a „Hajgitaváralja” jelképes székely község megbízásából Torinyi Gyula, az Operaház tagja rendezte, aki a szervezés és előkészítés munkáját Grünfeld József boxrendezőre bízta, akinek nevéhez eddig is több botrányos boxmérkőzés rendezése fűződik. Grünfeld a vendégül bérlet kiadását, amelynek jövedelméből a művészek tiszteletdíját akarták fizetni, továbbá a vásárosok helypénzeinek beszedését Tónai Elemér volt árumintavásári igazgatóra bízta, aki, amikor elakartak számolni vele, nem volt sehol, eltűnt.

Minthogy ilyenformán a statisztikákat sem tudták fizetni, az előadás elmaradt. Tónai ellen följelentést tettek a rendőrségen.

Stimson ma elutazik, MacDonald és Henderson ma érkezik Berlinbe

Berlin, július 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Stimson amerikai külügyi államtitkár Brüning kancellárral és Curtius külügyminiszterrel vasárnap délelőtt kiránduláson vett részt. A három államférfi autón Potsdamba hajtott és délben Wansee egyik előkelő szállodájában együtt ebédeltek. Délután visszatértek Berlinbe és

a kancellári hivatalban hosszas megbeszélést folytattak.

Vasárnap este Curtius külügyminiszter intim dinét rendezett amerikai kollégája tiszteletére, amelyen Brüning kancelláron kívül csupán néhány politikai személyiség vett részt, ezzel is dokumentálni akarván Stimson látogatásának nemhivatalos jellegét. Stimson kétfőn reggel hagyja el a német fővárost és valószínűleg Londonba utazik.

London, július 26.

(A „Magyar Távirati Iroda” jelentése.) Henderson külügyminiszter vasárnap délelőtt 11 órakor Londonból Franciaországon át Berlinbe utazott. MacDonald miniszterelnök vasárnap este 8 órakor Hollandián át indult Berlinbe, ahol csatlakozik Hendersonhoz. A miniszterelnök a kedvezőtlen időjárás miatt az utolsó pillanatban

kénytelen volt lemondani arról a szándékáról, hogy röplőgépen utazzék Berlinbe.

Elutazása előtt kijelentette a „Press Association” tudósítójának, hogy reméli, a látogatás jó hatást fog gyakorolni és tovább viszi a Chequersben elért kedvező eredményeket.

Az egész európai helyzetről — mondotta — olyan férfiak fognak tanácskozni, akik mindent józan ésszel és a realitások iránti érzéssel mérlegelnek.

A pályaudvaron összegyűlt nagy tömeg a vonat indulását harsogó „Szerencsés utat!” „Sok szerencsét!” kiáltásokkal kísérte.

Amerika győzött a prágai sakkolimpiáson Magyarország tizedik lett

Prága, július 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A nemzetközi sakkolimpiász vasárnap este véget ért. A nagy küzdelem két hétig tartott és 19 nemzet csapata vett részt benne.

Győztes az Egyesült Államok csapata lett, amelynek tagjai Cahsan, Marshall, Dake, Horowitz és Stoner voltak. A győztes csapat 48 pontot ért el. A verseny végső helyezési eredményei

a következők: 2. Lengyelország 47 p., 3. Csehszlovákia 46½ p., 4. Jugoszlávia 46 p., 5-7. Németország, Lettország és Svédország 45½ p., 8. Ausztria 45 p., 9. Anglia 44 p., 10. Magyarország 39½ p., 11. Hollandia 35 p., 12. Svájc 34 p., 13. Litvánia 30½ p., 14. Franciaország 29½ p., 15. Románia 29 p., 16. Olaszország 24 p., 17. Dánia 19½ p., 18-19. Norvégia és Spanyolország 15½ pont. A vasárnapi utolsó fordulóban az olimpiász két első helyezettje: az Egyesült Államok és Lengyelország csapata küzdött meg egymással. Az eredmény 2:2 arányban eldöntetlen volt. A győztes amerikai csapat elnyerte a Hamilton Russel-serleget.

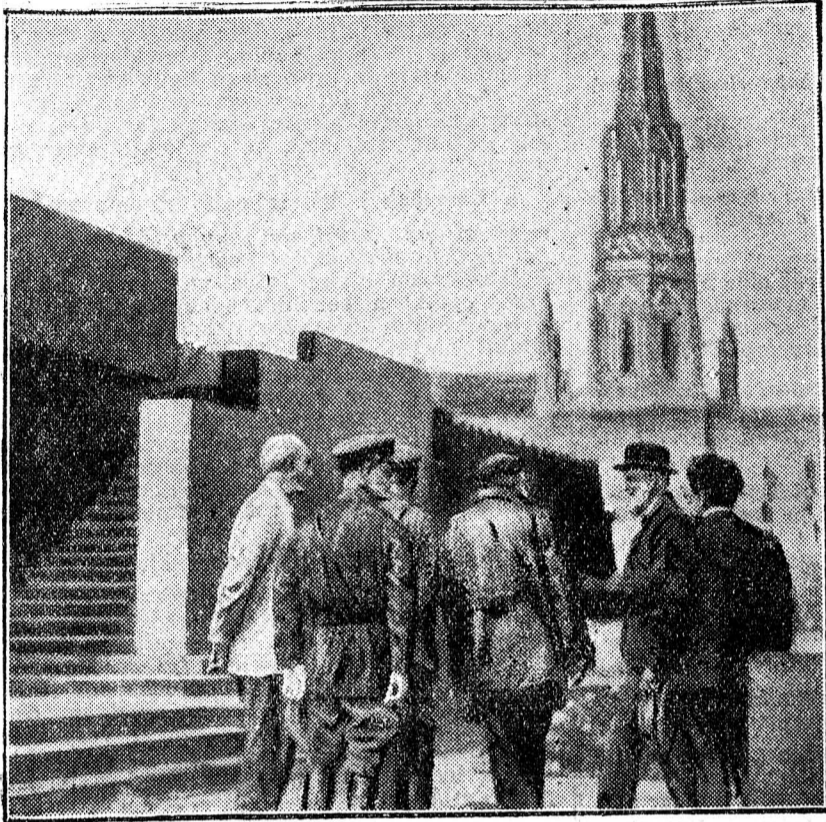
Nádas Sándor
lapja a
Pesti Futár
1-én és 15-én

Kassel-Wilhelmshöhe. „Viktoria”-Leányóthon
Schlosssteichstrasse 5. Előkelő. Gyönyörű fekvés.
Villa. Családihas. Nyelvek.Irodalom. Művészettörténet. Háztartás. Zene. Sport. Kirándulások.
Kitűnő referenciák. Prospektus.

G. B. Shaw Moszkvában ünnepli 75-ik születésnapját

(A Reggel tudósítójától.) Hetvenötödik születésnapját Moszkvában üli meg ma Bernard Shaw, Európa leghíresebb szakállának, legélesebb nyelvének és legjobban megfizetett tollának tulajdonosa. Vajjon milyen gondolatok futnak végig ezen a rendkívüli agyvelőn.

Érzi-e, látja-e a különbséget a szovjetélet és a kapitalista világ között, csöndes mosollyal csak annyit felelt: „Ehhez hosszabb ideig kelene Oroszországban tartózkodnom. Egyelőre nem látok semmiféle különbséget, csak azt, hogy több a szegény és nincsen gazdag ember!”

G. B. Shaw megnézi a Lenin-mauzoleumot

A bőrkabátos férfi, akivel G. B. Shaw beszélget, Chelachov, a szovjet könyvkiadóvállalatának vezetője

miután néhány napot töltött az új dogmák és babonák apostolainak és profétáinak társaságában? Vajjon mit gondolt, amikor a merev és dermesztő Sztalinnal, a nagyképű és kellemetlen Litvinovval vagy a délceg és harcias Vorosilovval beszélgetett? Nem kérdezte-e magában, vajjon mi a különbség a nacionalista és kapitalista államférfiak és a szovjetállam nagyvezérei között? Annyi bizonyos, hogy amikor egy szovjetújságíró megkérdezte,

A szocialista Shaw, az élet finom örömeinek profétája, az egyéni szabadság, a korlátlan kritika és az emberi függetlenség bajnoka vajjon milyen gondolatokkal forog az egy nevezőre egyszerűsített orosz emberiség körében? Mit keres a szabad szó hőse a GPU birodalmában? Talán Csehov szellemének fölvillanó kísértetét, a keserű Gogol fanyar mosolyát, Dosztojevski komor tragikumát a holt lelkek seregének sűrű hullámai fölött?!

Az a rablóbanda,

amely szombaton éjszaka kirabolta a biharkeresztes postahivatalt és milliós zsákmányt ejtett, vasárnap virradó éjszakán még menekülés közben kifosztotta Ártánd község szervezetét és községházát

Berettyóújfalun, július 26.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Országos föltűnést keltett az a példátlan vakmerőséggel elkövetett postarablás, amelyet egy ismeretlen rablóbanda követett el szombat éjszaka a biharkeresztes postahivatalban. A rablók a postahivatal udvara felől behatolva, fölfeszítették a pénztárterem vasajtáját, majd a nagyforgalmu határszéli postahivatal két óriási Wertheim-szekrényét, amelyek vascsavarokkal voltak a padlóhoz erősítve és amelyeket hat ember is alig tudott megmozdítani, szinte érhetetlen módon kicipeltek az udvarra, ott a postahivatal saját kocsijára fölrakták s a kocsiba a magukkal hozott lovakat befogva, elhajtották. A rablást az utolsó pillanatban a Budapestben tartózkodó postamester, Szigethy Jolán rokona, Szigethy Pál vámhivatali tisztviselő észrevette ugyan, de csak az utolsó pillanatban, éppen akkor, amikor a rablók zsákmányukkal már menekültek. Utánuk is lött, amit a rablók valóságos sortűzzel viszonzáltak, de amire a házbelieket, a csendőrséget és a vámőrséget föllármázták, a vakmerő rablóbanda már régen eltűnt. Még javában tartott a biharkeresztes postahivatalban a helyszíni szemle, amikor

fél község iramodott puskákkal és vasvillákkal fölfegyverkezve a menekülők üldözésére, akiknek azonban itt is nyomuk veszett. Minden valószínűség szerint ugyanez a rablóbanda követte el körülbelül egy hónap előtt a környékbeli Bedő községben is azt a rablást, amelynek folyamán

ugyanúgy magukkal vitték a föltört községháza Wertheim-szekrényét, mint szombaton éjszaka a biharkeresztes postahivatalt.

Az éjjeli öröket ott is lefegyverezték, rummal erőszakosan leittatták, majd levették őket. A bedői éjjeli örök vallomása szerint a rablók valamennyien

cigányok voltak, csupa marcona, tagbaszakadt ember, akik a csendőrség föltevése szerint annak a Kolompár-féle hírhedt cigány rablóbandának a tagjai.

akik mintegy háromnegyed évvel ezelőtt szabadultak a nyíregyházi börtönből. A rablók rendkívüli vakmerőségről és ügyességről tettek tanúbizonyságot valamennyi sikerült rablásuk folyamán, kézügyességük a leghírhedtebb pesti betörőkével vetekedik s igen valószínű, hogy rendkívüli testi erővel is bírnak, mert a má-

vasárnap reggel a szomszédos Ártánd községből jelentés érkezett, hogy ismeretlen rablók betörték a szervezetbe és a községházára, az ott talált készpénzt, valamint rengeteg árut és élelmiszert a velük levő kocsira rakva, eltűntek az éjszaka sötétjében.

A rablók a község két éjjeli őrt lefegyverezték, de itt is, mint ahogy Biharkeresztesen, az utolsó pillanatban fölfedezték a rablást s a

Ne főzzön be,

mert a márkás konzervgyárak olcsó pénzért eldobják a külön és nem romló gyümölcs- és főzelékkonzervekkel.

Tájékoztató:

pl. fél kg-os jam, áruval együtt
Budapesten már 1 pengő 20 filléért kapható

zsás Wertheim-szekrényeket ugyszólván játszi könnyedséggel pakolták föl mindannyiszor szekereikre és vitték magukkal. A csendőrség és vámőrség a határ felé menekülő rablók útját széles vonalban elzárta s minthogy rajtuk kívül

a környékbeli községek egész lakossága is valóságos hajtóvadászatot rendez ellenük,

minthogy a határon átjutni semmiesetre sem tudnak s személyazonosságukat is ismerik, minden valószínűség szerint kézre fognak kerülni. A nyomozó hatóságok föltevése az, hogy a rablók a környékbeli nádasokban rejtőzködnek. Ezek föl kutatására a hétfői nap folyamán kerül sor. Egész Csonkabihar vármegye példátlan izgalommal lesi a nyomozás és a vakmerő rablók után indított hajtóvadászat eredményét.

Augusztus 15-én kezdik meg a Boráros-téri hid építkezését
Tizennégy pályázó cég közül hét még sohasem épített hidat. — A legolcsóbb és a legdrágább ajánlat között két millió pengő különbség van

(A Reggel tudósítójától.) Wekerle pénzügyminiszter az egységes párt pénteki értekezletén aggasztó kijelentéseket tett a közmunkákról. — Az államnak és a törvényhatóságoknak jobb időkre kell eltenniük alkotó fölbuzdulásukat — mondotta, ami magyarul azt jelenti, hogy a régóta ígértett közmunkák lebonyolítását a kormány bizonytalan időre elhalasztja. Beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint

ez a kijelentés nem vonatkozik a Boráros-téri hidra.

Erre vall, hogy a Boráros-téri hid alépitményének versenytárgyalását július 23-án már megtartották a kereskedelmi miniszteriumban. Tizennégy cég pályázott, névszerint, az ajánlati összegek emelkedő sorrendjében a következők:

László és Blum, — Rényi és Bottenstein, — Fábian, Somogyi és György, — Zsigmond Béla, — Palatinus, — Polacsek és Epstein, — Magyar Ways és Freytag, — Stabil, — Gazdaságfejlesztő és építő rt., — Somlyó József, — Weisz Mihály és Schäfer A., — Pittel és Brausewetter, — Máté Ferenc, — Fejér és Dános.

A legolcsóbb ajánlatot a László és Blum cég tette, 1,855.137 pengővel, a legdrágábbat pedig a Fejér és Dános cég, 3,790.448 pengővel. A két ajánlat között majdnem kétmilliópengős,

több mint 100 százalékos különbség van.

Érdekes, hogy a két cég eddig nem foglalkozott hidépítéssel, hanem az építőipar más területein dolgozott, ugyancsak nem foglalkoztak még hidépítéssel: a Polacsek és Epstein, a Stabil, a Somlyó, a Weisz és Máté cégek. A többi hét pályázó külföldön vagy belföldön már épített hidakat. A versenytárgyalás legnagyobb meglepetése az volt, hogy

a pályázók közül senki sem tett hitelezési ajánlatot,

holott a pályázati kiírás lehetővé tette a vállalkozóknak, hogy hitelezésük a munkát az államnak, mégpedig tizenkét féléves, utólag fizetendő részletre, amint ez az utépítésnél gyakorlatban van. A kereskedelmi miniszterium a pályázatok fölbizárlásával három hét alatt készül el. Ekkor kihirdetik az eredményt és

augusztus 15-én megkezdődik a Boráros-téri hid építési munkája.

A hid vasszerkezeti munkáit nem írják ki nyilvános versenytárgyalásra. A hidépítéseknel eddig szokásos eljárás szerint az Állami Gépgyár kapja a megbízást, amely Európának híd szerkezet készítésére legjobban berendezett üzeme.

Mindenki beszél a

Erdélyi Doli
ének a zongoránál

Telefonszám: 662-34.
SVÁBHEGYI TERRASZ ÉTTEREM
(szemben a fogaskerekűvel)
elsőrendű konyhájáról és olcsó áraitól.

„Pofonvágták, hogy elájult és össze-vissza rugdosták, még szíjjal is puhították...”

A szemtanuk elbeszélnek A Reggel-nek a kis Dunai Béla tragédiáját

(A Reggel tudósítójától.) A tizennégyéves Dunai Béla tragikus halála ügyében vasárnap a nyomozati iratokat a rendőrség fölterjesztette az ügyészséghez, ahol nyomban intézkedtek aziránt, hogy a *hétfői boncoláson vizsgálóbíró legyen jelen*. A rendőri nyomozást Zimmermann Endre rendőrkapitány vezeti, aki vasárnap kihallgatta a kis Dunai Béla apját, Vátutin József volt orosz hadifoglyot. Vátutin a rendőrségről való távozása után a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— Fiamat eltűnése után a rendőrkapitányságon kereste a feleségem, ahol azt mondták, hogy *máskor jobban vigyázzon a fiúra*. Másnap késő délután jött haza a gyerek és észrevettem, hogy dagadt az arca. *Hiába faggadtam, nem felelt, azt mondta csak, hogy a foga fáj*. Tetszik tudni,

nagyon félnék természetü volt szegény és biztosan szegylte, hogy mi történt...

Másnap dolgozni mentem a gyárba. Tíz órakor hozták hírl, hogy a *fiam meghalt*. Rohantam haza, a ház előtt rendőr posztolt és hiába kérleltem, hiába könyörögtem:

nem engedett be a flamhoz. Nem láthattam többé!

A feleségem mondta azután, hogy vért hányt és a háta közepén véres csíkok voltak, mintha szíjjal ütötték volna...

Beszéltünk az anyával is, a Külső Jászberényi-úton levő lakásban, a kétségbeesítő szegénység birodalmában. *Egyetlen szoba a kis lakás, tüzhely áll a szobában, ágynemű a szekrény tetején, befőtt az ágyon és*

három falbavert szögön lóg a család egész garderobja.

Eddig hatan laktak a szobában, szombattól kezdve csak öten... Hároméves kisfiát a karján tartja az asszonyt, amikor hozzákezd, hogy *félig elmondja, félig elsirja a szívbemarkoló történetet*:

— Csütörtökön este nem jött haza a flam és én egész éjszaka nem tudtam aludni. *Éjjel 3 órakor fölötöttem és elmentem a kapitányságra*. Nem mondta nekem senki, *kérem, hogy hol a Béla, mégis odamentem*... Megérzi azt az ember, ha baj van... Egy rendőrt kérdeztem, de az csak rámkiabált:

„*Ötthon vigyázzon volna a kölykére!*”

Reggel jött haza a gyerek, csupa vér volt a szája.

Megkérdeztem, hogy *bántották-e, azt mondta, hogy nem, csak a foga fáj*. Pedig láttam, hogy *egy foga hiányzik is*. Péntek éjjel rosszul lett..., nagyon rosszul lett...

Elkezd sirni, nem tud tovább beszélni. *Horváth Ilona, a kis Béla nagynénje veszi át a szót*:

— *Nekem elmondta, kérem, hogy elverték*. Csak az anyja előtt szegylte magát.

Pofonvágták, hogy elájult és össze-vissza rugdosták. Még szíjjal is ütötték.

Láttam a testét, amikor elvitték; *kérem, tele volt kék foltokkal, rugások meg a szíjak nyomával*. Egy fogát is kiverték.

Két tizenöt éves gyerek kerül elő: *Kis Ferenc és Szabó Anna*. Ők is így mondják el a kis Béla tragédiáját. *Hancskó István maszatos fiúcska, ő is ott volt a „dinnyelopók” között*.

— Csütörtök este — kezd szepesve —, amikor a dinnyéskecsi után mentünk, egyszerre csak hallottuk, hogy rendőr utánunk kiált: *„Alj, vagy lövök!”* Mi persze megálltunk... Erre

nekünk esett két rendőr, Dunai Bélát pofonvágták úgy, hogy elesett, engem is nagyon bántottak...

Elájultam és arra ébredtem föl, hogy az egyik rendőr rugdos...

Csöndes József 13 éves gyerek ezeket mondja:

— Láttam, kérem, hogy

rugták és pofozták a Bélát, hallottam azt is, hogy jajgatott szegény,

de akkor rákiabált a rendőr, hogy: *„Agyonüttek, te kölyök, ha nem fogod be a szádát!”* A rendőrségen, kérem, amikor a többieket pofozták, hozzá már nem nyultak.

„Ezt hagyni kell, ez már kapott eleget!”

— mondták és nem bántották.

— *Engem is elverték*... — teszi hozzá szegénylősen és a kis halott Dunai Béláról még ezt mondja: — *A Béla nem is lopott dinnyét. Ő volt az egyetlen, aki nem lopott*...

Fölbred anyja karján a kis hároméves Miklós. Hallja, hogy Béláról van szó.

— *Hol a Béla?... Hol a Béla?...* — gügyögi.

Vasárnap magyar területen teljes katonai fölszereléssel elfogtak egy jugoszláv káplárt, aki nyole év előtt két rablógyilkosságot követett el Horvátországban

Zalaegerszeg, július 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A lenti csendőrség vasárnap Lendvaujfalu határszéli községben elfogta Komatics Grigor kragujeváci születésű jugoszláv káplárt, aki röplőcsapatnál teljesített szolgálatot. Gyakorlatozás közben vasárnap reggel 9 órakor egy kilométernyire a magyar határtól szállt le és 10 órakor

magyar területre jött át teljes fölszereléssel.

A csendőrség őrizetbe vette a káplárt, aki kijelentette, hogy nem akar visszatérni jugoszláv területre. Bekísérték a lenti főszolgabírói hivatalba, ahol megállapították, hogy Komaticsot évek óta körözik a jugoszláv hatóságok, mert 1923 március 4-én Varasdon

meggyilkolta és kirabolta

Budaházy Sándor jómódu gazdálkodót és holttestét elásta. 1923 április 27-én Krapinán betört Popper Dávid kereskedő lakására. Amikor a kereskedő megpillantotta a betörőt, rálőtt, de nem talált. Popper feleségét, aki súlyos betegen feküdt,

a betörő meggyilkolta, azután elvitte ékszerait és a házból pénzt.

Amikor Komatics elé tárták ezeket az adatokat, beismerte, hogy *tényleg ő követte el mindkét gyilkosságot, de sirva könyörgött, hogy ne adják ki, mert Jugoszláviában biztos halál vár rá*. Komaticsot behozták Zalaegerszegre, majd átadták a szombathelyi hadbírósnak, ahol őrizetbe vették.

délben ért véget, megdöbbentő eredménye volt:

Fehérmegyében eddig több mint ötezer sertés pusztult el.

Abban a huszonnégy községben, ahol a száj- és körömfájás elterjedt, a szopósborjak mind elhulltak, az apaállományok több mint a fele beteg. Az állategészségügyi főfelügyelők jelentése alapján, amely a *nemrég jégveréstől sújtott megyének újabb katasztrófájáról számolt be*, Havranek alispán vasárnap két „*vész-körzetet*” alakított: az egyikben a mári járásnak mintegy harminc községe, a másikban a központi járásnak tizenöt községe van. Ezekben a területeken

az állatokat nem szabad kihajtani az istállókból.

Havranek alispán még vasárnap átirat Veszprém vármegye alispánjához, akit arra kér, hogy a Fehérmegyével szomszédos veszprémi községeket is nyilvánítsa vész-körzetté.

Holnap délben megalakul a borvidéki képviselők blokkja 40 képviselő összefogása a szőlőgazdaság megmentése érdekében

(A Reggel tudósítójától.) Az ország borvidéki katasztrófális helyzetbe kerültek a borértékesítés teljes csődje miatt. A bor ára *mélyen a termelési költségek alá hanyatlott*, de még ezen az áron sincs kereslet: *a forgalom holtponton áll hosszú hónapok óta*. A szőlőgazdaság, a mezőgazdasági termelés második legfontosabb ága, közel kétszáz ezer magyarnak adott kenyeret és így

a borvidékek kétségbeesítő nyomorusága

nemcsak gazdasági, de fenyegető, szociális és politikai problémává is nőtt. A képviselőháznak negyven olyan tagja van, aki részben vagy egészben borvidéki képvisel. Ezeknek a fölkérésére hivta össze Besseney Zénó az elmúlt héten, *párkülönbségre való tekintet nélkül*, mindazokat a képviselőket, akiknek *kerületét a bor katasztrófája életérdekeiben veszélyezteti*. Az értekezleten gróf Esterházy Móric, gróf Hunyady Ferenc, Lázár Miklós, Orffy Imre, Dinich Ödön, báró Biedermann Imre, Erdélyi Aladár, Fráter Jenő és Görgey István fölszólalásai után kimondták, hogy megalakítják

a borvidéki képviselők blokkját,

amely, *tekintet nélkül a képviselők pártállására, a szőlőgazdaság, borértékesítés, borfogyasztási adó és ezekkel összefüggő minden kérdésben egyértelműen lép föl és foglal állást a képviselőházban és a parlamenti bizottságokban*. A holnapi ülésen, amelyen Gaál Gusztáv pártja négy képviselővel vesz részt, formálisan megalakul a blokk és megállapodik a legközelebbi elhatározások és teendők programjában.

Meggyilkolta vadházastársát és annak 16 éves leányát egy piaci árus, mert a leányra szemét vetett és az asszony kitiltotta a házból

Zombor, július 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Szombaton kora reggel kettős gyilkosság történt a külvárosi Bunyevác-utca egyik házában. Észteendő óta itt lakott özv. Gross Jánosné piaci árus, Johanna nevé 16 éves leányával. Grossékról tudták a környéken, hogy hajnalban a piacra sietnek, ahol az asszonynak elárúsítóbódéja volt. *Szombaton reggel fölűnt, hogy Grossék nem jelentkeznek és mivel a kopogtatásra sem válaszoltak, betörték az ajtót. A földön fekve,*

vérbefagyva találták Grossné és leányát. A szerencsétlen áldozatok nyakát beretvéval vágták el.

A gyilkos minden bizonnyal az öngyilkosság látszatát akarta kelteni azzal, hogy *Grossné kezébe egy konyhakést adott*. Rövid vizsgálat után azonban kiderült, hogy öngyilkosságról szó sem lehet, mert a szoba teljesen föl volt dülva, az asztalon érintetlenül állt a péntekre készített étel és a kés, amelyet a meggyilkolt Grossné kezében találtak, *nem volt véres és teljesen életlen volt*. A gyanu Grossné egykori vadházastársára, Schneeweiss Vince vásári árusra terelődött, akit a rendőrség letartóztattott. Schneeweiss tagad, de a nyomozás súlyos gyanuokat produkált ellene. Észteendőknél át együtt élt Grossnéval, de

amikor Johanna fölserdült, szemét vetett a leányra.

Grossné szakított Schneeweisszal és két héttel ezelőtt *kitiltotta a házból*. A rendőrség föltevése szerint *bosszúból ölte meg vadházastársát és leányát*. A rendőrség adatai szerint Schneeweiss, miután végzett áldozataival, a lakás ajtaját belülről becsukta, azután az ablakon és kerítésen át menekült el.

Marlene Dietrich

felejthetetlen alakítása:

A kék angyal

hétfőn utoljára!

UFA

(személyzeti jutalomjáték)

Régi, bevált szabóüzletem kis rezsivel a legkitünőbb munkásokkal dolgozik!

Előnyös angol szövetség-szárlásaim lehetővé teszik átmeneti kabátok, raglánok, felöltők

készen vagy mértékutáni olcsó eladását. **WIDDER férfiszabó** IV. Városház-utca 20. sz. Telefon: Automata 880-20

Szalay bácsit,

az „amerikai kollégát“

vasárnap örökös disztagjává választotta a hentesipartestület

(A Reggel tudósítójától.) Szalay Emilt, aki a „Justice for Hungary“ óceánröpülését nagy anyagi áldozattal lehetővé tette, vasárnap a budapesti hentesipartestület százéves jubileumán „örökös disztaggá“ választották a hentesek és mészárosok. Szalay bácsival, az „amerikai kollégával“ együtt meghívták az ünnepségre Endresz Györgyöt és Magyar Sándort is, akik közül Endresz azért áll különösen közel a budapesti hentesek és mészárosok szívéhez, mert apósa is hentes- és mészárosmester, akinek régi üzlete van a központi vásárcsarnokban. A Vigadó kapujától fel a zsufozásig megtelt nagyterem bejáratáig a céh XVIII. századbeli színes ruhájába öltözött henteslegények állnak. Pirosfehércsikos, bő pantallójuk fölött háromszögletű, hófehér köntény, állig érő hegyes gallérjukban fehérpetytes, hatalmas kék csokor, a fejükön fekete bársony sapka. Így várják az óceánröpülőket, Bittner Jánossal és Balla Miklóssal az élükön, akik pirosnadrágos, fekete mentés díszmagyart öltöttek az ünnepélyes alkalomra. Ők vezetik föl falrengető éljenzés közben Szalay bácsit a fiával, valamint Endresz „Gyurkával“ a nagyterem ajtajához, ahol pirospruszlikos, magyarruhás kislányok üdvözlik az óceánröpülés hőseit. Szalay bácsi és Endresz hatalmas rózsas- és székfűcsokrot kap, aztán a menet fölvonul az emelvényre, ahol a hentesipartestület vezetősége fogadja őket. Bittner jobbán Szalay, balján Endresz foglal helyet, fölöttük a falon, drapériák között a hentesek emblémái:

keresztbefektetett bárdok és taglok.

az asztal előtt két hatalmas céhláda és a kinyitott cifra céhkönyvek között a földarabolt Magyarország képe, üvegfüdelű fekete koporsóban: két márványrelief, amelyeket Becze Gábor csiki származású henteslegény készített Lord Rothermere és Szalay bácsi számára. Bittner azzal nyitja meg az ünnepi gyűlést, hogy a következő száz évben is egyért akarnak harcolni:

az ipar maradjon meg az iparosoké, a kereskedelem a kereskedőké.

Utána Balla Miklós viharos lelkesedés közben üdvözlöi Szalayt és Endreszt, akik egymásnak is föllálva tapsolnak. Mikor beszédét azzal a fölhívással fejezi be, hogy

a közgyűlés tüntessen „Endresz Gyurka, a hősök hőse“ mellett,

a közönség tapsaiba viharos fölkiáltások vegyülnek:

— Eljen Magyar Sándor! Őt miért nem ünnepelek?

Bittner fölláll és megmagyarázza, hogy az ünnepi szónok csak tévedésből felejtette ki beszédéből Magyar nevét. Magyar kimentette magát a vasárnapi ünnepségről, mert vidékre kellett utaznia.

— Amit Szalay Emil tett, a legnagyobb áldozat — folytatta Bittner elnök —, hiszen mi tudjuk legjobban, mennyire téves az a hit, hogy a hentesek és a mészárosok mind gazdag emberek. A valóságban öreg napjainkban majdnem mind arra kényserülünk, hogy embertársaink segítségét vegyük igénybe.

Akárhány öreg kartársunk kalaplevéve áll a Vágóhid kapujában, hogy összekoldulja bevető falatját.

Szalay bácsi fölládozta azt, amit véres verejtéssel keresett, hogy öreg napjaira legyen miből megélnie. Nem is engedjük, hogy pesti intrikákkal lekicsinyeljék Szalaynak és a magyar óceánröpülőnek teljesítményét!

Amikor Bittner beszédében idáig ért, a közönség Szalay bácsit akarja hallani.

Szalay fölláll, lehajtja a fejét, könnyezni kezd, de nem tud egy szót sem szólani. Amíg Szalay bácsi ünneplése folyik, Endresz lesiet az emelvényről és odafurakodik egy talpig fe-

letébe öltözött idős asszonyhoz, aki az első sorban ül és az egész ünneplés alatt zsebkendőjével törülgeti könnyeit.

Endresz megöleli és megcsókolja az öregasszonyt, aki percekig az óceánröpülő vállára hajtja a fejét.

Endresz (X) és Szalay bácsi (XX)

a hentesipartestület 100 esztendőjének jubileumán

Lengyel Adolfné, Endresz anyósa... Mellette Lengyel bácsi magyarázza:

— Jobban örülünk a Gyurka sikerének, mintha teli tarisznyát találtunk volna, színültig aranytálérókkal!

Ezután Huszák Béla azoknak a hentesmestereknek a nevét olvassa föl, akiket a jubiláris közgyűlés díszoklevéllel tüntet ki, mert több mint ötven éve tagja a céhnek. Az első három jubiláns: Brauch Ferenc, Bittner János és Lengyel Adolf. A többi ipartestületek kiküldöttjei üdvözlik még Szalayékat és a jubiláló henteseket, majd Bisztránszky József veszi át az elnöki széklet és megkezdődik az országos

henteskongresszus. A kongresszus, amelyen Pogány Jenő, Somogyi József, Imre János és Kollár Gábor szólaltak föl, a közüzemek megszüntetését, a kontárkérdés rendezését és a forgalmi és fogyasztási adók eltörlését sürgette.

Elkészítette a gyászjelentését, mellékelte hozzá ismerőseinek névsorát és megmérgezte magát egy szerelmében csalódott patikussisasszony

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap súlyos mérgezéssel szállították kórházba Dukon Erzsébet Mária gyógyszerésznőt, aki annyira előkészült az öngyilkosságra, hogy még a parte-céduláját is megírta. A 32 éves gyógyszerésznőnek Vitéz Hortobágyi József sashalmi gyógyszerész udvarolt, de nem őt vette el feleségül, hanem mást. A szerelmes Dukon Erzsébet vasárnap kiment Sashalomra, szemrehányásokat tett Hortobágyinak, majd ingerületen így kiáltott föl:

„Egyenesen hazantazom Békéscsabára és megölöm magam!“

Ezután a rá várakozó taxiba ugrott és elhajtattott. Hortobágyi azonnal utánasietett a fővárosba, ahol meg is találta Dukon Erzsébetet Dohány-utca 46. szám alatti lakásán, eszméletlen állapotban. Mellette az asztalon a következő szövegű gyászjelentés feküdt:

„Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy szeretett leányunk, a legjobb testvér és rokon, Dukon Erzsébet Mária, okleveles gyógyszerész, életének legszebb virágában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 26-án lesz Békéscsabán. Amilyen szomorú volt életed, oly nyugodt legyen pihenésed. Isten veled!“

A gyászjelentés mellé papírlapot is mellékelte a körültekintő öngyilkos, amelyen

fölsorolta a rokonok és ismerősök nevét, akiknek a gyászjelentést el kell küldeni.

A mentők kórházba vitték Dukon Erzsébetet. Megállapították, hogy nagymennyiségű allonállal mérgezte meg magát. Kihallgatni eddig nem lehetett, mert nem tért eszméletre.

Eltűnt egy erdélyi földbirtokos, aki négy hét előtt Budapestről Marosvásárhelyre utazott

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap a főkapitányság eltűnési osztályán bejelentették, hogy dr. Erényi Béla erdélyi földbirtokos néhány héttel ezelőtt azzal távozott el Budapestről, hogy Marosvásárhely melletti birtokára uta-

5 utolsó nap

a Kolzer cégnél,

azután detailüzlete véglegesen

megszűnik!

Eladásra kerülnek az összes női divatcikkek, különösen

őszi- és télikabátok, komplék, kosztümök

minden elfogadható árban

és Szörmebundák

60 pengőtől kezdve

Kolzer divatháza

IV, Kossuth Lajos-utca 9

zik, de oda nem érkezett meg. Erényi 40 éves és már évek óta lakik a Dob-utca 74. számú házban. Eddig minden alkalommal, ha elutazott, levélben közölte megérkezését. Most négy héttig vártak a szokásos értesítésre, majd amikor ez késett, táviratban érdeklődtek Marosvásárhelyen Erényi Béla felől. Vasárnap délelőtt

érkezett meg a válasz, amely szerint a földbirtokos már hónapok óta nem volt Marosvásárhelyen és nem is tudnak semmit róla. Az értesítés vétele után a földbirtokos ügyvédje, dr. Lukács József a főkapitányság eltűnési osztályán megtette a bejelentését és kérte a nyomozás sürgős megindítását.

Süllyeszthető páncélos üvegszekrényben állítják ki a muzeumi régiségtár világhírű ötezeréves aranykincseit,

amelyek befalazva rejtőztek a háború és a forradalmak alatt

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton délután nagy vigyázattal kinyitották a Nemzeti Múzeum régészeti osztályának hatalmas Wertheim-szekrényét, amelynek kulcsát dr. Márton Lajos osztályigazgató személyesen őrzi és soha senkinek ki nem adja. A páncélszekrény mélyéből

előkerültek a megbecsülhetetlen értékű aranykincsek,

amelyeket azért nem lehet nyilvánosan kiállítani a régiségtárban, mert biztonságukról nem tudnak gondoskodni. A hajduszoboszlói, fokorúti és anarosi ékszerek, a félegyházi és otlakai figurális díszítésű aranytárgyak, az angyalföldi aranyedények a világ összes archeológiai szakmunkáiban szerepelnek, világhírűek és értékük rendkívüli. A nemzeti kincseket, amelyeknek jelentékeny része

a krisztuselőtti harmadik évezredből való, tehát majdnem ötezeréves,

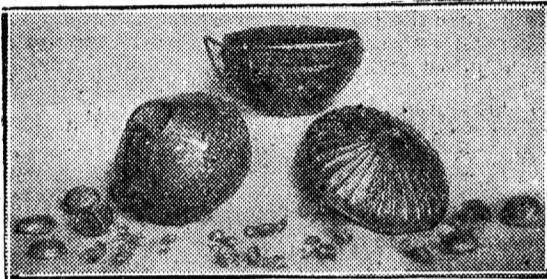
a háború alatt rejtették el. Az orosz betörés hírére Hampel József, a régészeti osztály nagynevű tudós igazgatója egy éjszaka befalazta a nevezetes muzeális tárgyakat a múzeum pincéjében. Más nem is tudott erről,

csak Hampel és egy megbízható altiszt, aki a falbontást végezte.

A forradalmak után kerültek elő rejtékhelyükről az aranyedények, egyenesen a Wertheim-szekrénybe. Azóta még nem volt annyi pénze a múzeumnak, hogy olyan alkalmatosságban helyezze el az óriási értékű darabokat, amilyenben külföldi múzeumok őriznek hasonló tárgyakat. Acélrácsos, falbasüllyeszthető üvegszekrényekben tartják a British Museumban és a Louvre-ban a féltett kincseket és

esténként egyetlen gombnyomással a falba süllyeszti, ténylegnyi vastag páncélajtókkal zárják el.

A múzeum kénytelen elrejtteni a látogatók

A Nemzeti Múzeum aranykincse

szeme elől a gyűjtemény legnagyobb és legnevezetesebb értékeit, amelyek a magyar föld mélyéből előkerültek, pedig idegenforgalmi szempontból sem volna közömbös, ha ezeket látni lehetne. A világhírű külföldiek olyan látványosságok vonzzák, amelyeket máshol nem találnak. Megfelelő propagandával

sok idegent lehetne ideterelni a nevezetes aranytárgyak kedvéért.

Szombaton éppen ezért mutatták meg Tasnády-Szücs államtitkárnak, az idegenforgalmi vállalat elnökének a káprázatos aranyvagyonát és az államtitkár mindjárt kijelentette, hogy módot fog találni a süllyeszthető páncélos vitrinek megszerzésére.

Kevesebbet költeni, takarékosabban élni!

— ez a gondolat irányítja Berlinben az embereket, akik nem menekülnek a márkától és türelmesen viselik el a sok kényszerrendeletet

A 100 márkás kiutazási illetéket eltörli a kormány

Berlin, július 25.

(A Reggel tudósítójától.) Akik külföldön az irtalmatlan német kényszerrendeleteket olvassák, bizonyára azt hiszik, hogy a pénziány, a rengeteg korlátozás, a bankbukások dermesztő sorozata, a pénzügyi és gazdasági megvárosítások komorra és vigasztalanná varázsolták Berlin életét. Nos, ez nincs így! Semmi pánik, semmi félelem, semmi kívülről látható megrendülés nincs ebben a sokmillió világvárosban. Az emberek,

ha nem is hangtalan némasággal, de mindenesetre türelmesen és belátással viselik a helyzetet.

A bankzárlat első napjaiban ugyan megnyilvánult a márkától való menekülés kísérlete azokban a vásárlásokban, amelyekkel némelyek a náluk levő pénzt értéket megtartó árukra akarták becsereálni. Voltak, akik butorokat, képeket, szöveteket, bőrúrutat vásároltak, mások ételmiszerekbe, italokba, szivarba és cigarettába fektették a márkájukat. De a vásárlási láz, amelyet nyilván az általános drágulástól való félelem is fokozott, két-három nap múltán megszűnt és mindenki a másik végletbe ment át: elkezdett takarékoskodni. Ma az emberek

csak arra adnak ki pénzt, amire föltétlenül szükségük van

és az olcsóbb árut szívesebben veszik mindentől, mint a drágát. A kenyér- és péksüteményfogyasztás nem esett vissza, de tejet már sokkal kevesebben isznak, úgy, hogy a tejfogyasztás 50%-kal esett vissza. Hogy miért, ezt nehéz volna megállapítani, mert a tej nem lett drágább és a hus nem lett olcsóbb. Ennek ellenére a mézárós- és hentesüzletek forgalma csak lényegtelenséggel csökkent. Igaz, a drága husokat nem veszik, de az olcsó marhahus jobban fogy, mint azelőtt. Szinte teljesen megszűnt a luxusárak vásárlása,

a finom csemegékre, virágra, drága női holmikra, piperecikkekre, ékszerekre rossz világ jött,

ezeket alig vásárolják. Ellenben változatlan maradt a trafikok forgalma. A dohányosok nem mondanak le megszokott szivarjukról és cigarettájukról, ami most több, mint szórakoztató és élvezeti cikk, mert — az idegeket csillapítja. Talán a gondoktól való menekülés vágya nyilván meg abban is, hogy

a tánchelyiségek zsúfolva vannak. Olcsóbb kábarékba és varietékbe is, ahol kevés pénzért jó műsort adnak, szívesen mennek el az emberek.

de a színházak bizony konganak az ürességtől. Igaz, a krízis előtt is nagyon rosszul ment a sorok... A moziknak ugyancsak nincs konjunktúrájuk a válságban, de ahol jó filmek vannak műsoron, azt a kínót most is tömegesen látogatja a közönség. Érzékenyen érinti a pénztelenség a sörözőket, ahová a kispolgári publikum, kiskereskedők, kisiparosok, hivatalnokok jártak azelőtt.

A „Bierhallek”-ből a vendégek fele elmaradt és aki bejön, jóval kevesebbet fogyaszt, mint azelőtt.

Olyan vendég, amilyen azelőtt tömegesen for-

dult meg ezeken a helyeken és két-három pohár sör elfogyasztása után percek alatt távozott, ma már egyáltalában nincs. Az emberek inkább kávéházakba járnak, ahol egy limonádé, egy oranzsád vagy egy csésze kávé mellett elüldögélhetnek, lapokat olvashatnak.

A borozók forgalma ugyancsak nagyon megcsappant és aki azelőtt hárommárkás bort ivott, most a kétmárkással is beéri.

A nagy válság iratlan törvénye lett urrá mindenütt: kevesebbet költeni, takarékosabban élni — ez a gondolat irányítja az életet. A közönség általában zugolódás nélkül szenved el a különböző rendeletek sokféle korlátozásait. Csak egy intézkedés váltott ki osztatlan ellen-szenvet és ez a 100 márkás kiutazási illeték. Még hivatalos körökben is fölöslegesnek és célját tévesztettnek tartják ezt a rendeletet, egyedül csak a pénzügyminisztérium ragaszkodott eddig hozzá. Most a rendelet ellen elhangzott panaszok és kifogások arra bírják a kormányt, hogy

a 100 márkás kiutazási illetéket már a napokban eltörölje.

(v.)

ALFÖLDI LEVELEK

XI.

Kedves barátom, ebben a falusi világban, amikor a buzánk kifogyott és kisült, de ennek dacára napról-napra zuhan az ára, amikor katasztrofálisan jó szüret ígérkezik, a bor azonban olcsóbb, mint a hordó és potom fillérekért sincs vevője, amikor a gyümölcsöt hiába szedjük le a fáról, kereskedőnek, ügynöknek rézgarasa sincs a zsebében, összeülünk a malom alá politizálni. Vajjon van erről a robinsoni pénztelenségről fogalma a magas kormányköröknek? Üres a kocsmá, üres a szövetkezet, üres a bolt, üres a sublód. A szenvedélyek, indulatok, az elkeseredés és az elégtelenség kitörései már nem hánynak szikrárt az általános reménytelenség kovakövén. Csak nézzük egymást, hogy milyen ütött-kopott figurák lettünk, hogy az utolsó esztendőnkben milyen galoppban öregedtünk meg és hogy leugrottunk életigényeink bakjáról. Beütött a demokrácia: egyformák lettünk nagygazda és kispolgár, csak az a különbség, hogy az egyik nagyobb, a másik kisebb házban hánykolódik álmatlanul a párnáján. Bevallom neked, barátom, hogy opponáló kedvünk is olybá lett, mint a lámpa, amelynek csak kanóca van, de nincs benne petróleum. Elvek, dogmák, világnézetek, faji és felekezeti fölfogások, türelmetlenségek szóba sem kerülnek, még a rozgal-kozottatják. Ülünk a malom alatt, szortyog a pipánk és suttogunk összebujva.

Alföldi remete.

Bukarestben megalakult a román-magyar kereskedelmi kamara

Bukarest, július 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A bukaresti kereskedelmi kamara tanács-termében vasárnap délelőtt megalakult a román-magyar kereskedelmi kamara, amelynek célja a Románia és Magyarország közötti kereskedelmi kapcsolatok kimélyítése és szorosabbátétele. Az alakuló közgyűlésen megjelentek Osiceanu mérnök, a kamarai szövetség elnöke, Negruțiu mérnök, alelnök, valamint a kereskedelmi és mezőgazdasági kamarák megbízottai. Este 6 órakor a kamarák szövetségének nagytermében fölolvasták az alapítási jegyzőkönyvet, az alapszabályokat és a kamara programját, amelyet a közgyűlés jóváhagyott. Azután megválasztották a román-magyar kereskedelmi kamara vezetőségét. Elnök lett Valentin György és Bibescu herceg, az ipari szakosztály alelnöke Teodorescu Miklós, a kereskedelmi szakosztály alelnöke Sebestyén József, a mezőgazdasági szakosztály alelnöke Burileanu Mihály. Az elnök ezután bejelentette, hogy e hó 29-én Budapesten Grätz Gusztáv elnöklésével megalakul a magyar-román kereskedelmi kamara. A közgyűlés megbizta az elnököt, hogy a bukaresti kamara megalakulásáról értesítse Grätz Gusztávot.

MICHELINPNEU

AUTOFŐLSZERELÉSEK
CITROEN- ÉS FORD-
ALKATRÉSZEK

TELEFON: Aut.
221-97, 285-63

NAGY JÓZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 34

Központi Tejszernok
naponta friss

JOGHURT

Az ország legszegényebb emberei: a magyar írók

— Irta Krúdy Gyula —

Mélyen tisztelt Szerkesztő Barátom, bátor vagyok figyelmedet föl hívni Indali Gyulára, aki a XIX. század magyar írói közül azzal tette magát nevezetessé, hogy a Dunába ugrott egy sötét éjszakán azon a helyen, ahol még nyoma se volt a Ferenc József-hídnak. S ugyancsak föl hívom figyelmedet Cholnoky Lászlóra, aki a XX. század magyar írói közül alig néhány év előtt a már fölépített Ferenc József-hídról vetette magát a Duna hullámai közé, mégpedig olyan körülményekkel és sötétségben, hogy végképen nyoma veszett, még kísérteti se jár vissza azokon az éjféleken, amikor a tegnapi elűnt alakjait megidézik. (Nem hallottam, hogy bármely spirítusza szeánszon felelt volna Ch. L. a hozzáintézett kérdésekre.) Mint a helybeli történelem följegyzé: az említett írók méltóan lették halálukat, mert megszegték becsületszavukat, amelyet az író az örök emberiségnek (humaniztikának) a kezébe letesz abban a percben, amikor íróvá válik. Amely örök emberiség eltölti az öngyilkosságot s ellene éppen az íróknak kellene prédikálni, nem pedig jó példával előjárni.

És mégsem csodálkozott senki, hogy Cholnoky László már nem akart többé írni ennek a világnak, holott még javában a reménység jegyében mendegélt a világ, négy vagy öt esztendő előtt, alig tíz évvel a háború után, amikor még pénzért árulták a könyvkiadók könyveiket, nem pedig koldusalamizsnának megfelelő összegért, amely alamizsna elővételére azonban már nincs kedve senkinek zsebébe nyulni.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Barátom, ne vedd szerényletlenségnek, hogy a magyar írók sohasem próbált, még a romantikus regényekből sem ismert, példanélküli, tanácstalan, szinte megsemmisítő helyzetére hívom föl a figyelmet.

Ennek a kornak történetét valaha megírják, ha majd nem zárnak be többé senkit azért, mert gondolatait papírosra veti.

Mit lát tíz vagy husz esztendő múlva egy író, aki föladatául ez dlarcos, még mindig magára nem eszmélt és tehetetlenségében vaksággal, süketséggel megvert korszak történetét megnézi?

Azt látja, hogy a korszak nem mert könyveket olvasni, nehogy ráeszméljen, hogy van egy másik világ is az ő rombadőlt világán kívül, ahol már az emlékezet se meri szárnyát

megrebbenteni. Azt látja, hogy a középszerűség, a kiválótlanosság, a jelszavakba burkolódzott tehetségtelesség éppen az írókat lepte meg, akiknek hivatásuk volna látni a sötétségben is. Már az olcsó papíros se mer vállalkozni eredeti, új ötletek terjesztésére, hát még az aranylábú töké, amelynek amugyse volt valamely híres mozgékonyasága.

Azt látja, hogy nem voltak írói e kornak, mert a forró július meghozta azt az ismeretlen istencsapást, hogy megállottak az elmék, görcsöt kaptak az írókollak, megdermedtek a gondolatok... Egy ötletet nem szül a világ, amely állítólag tele van okos emberekkel.

Az író, minden időknél ismerője megáll, mert nem tud semmit se mondani azoknak, akik megfogadták, hogy nem gondolkoznak, nem látnak, nem olvasnak. Soha ennyi analfabéta nem volt Magyarországon, soha ily irtózat a gondolkodásra készletű íróktól, soha ily kietlensége az irodalomnak.

A magyar író, aki eddig is, még a szépnek látszó tegnapokban is csak messzi oldalági rakona volt a pénznek (és a pénzzel járó javaknak), most aztán csupa oldalági rokonnakat talál maga körül.

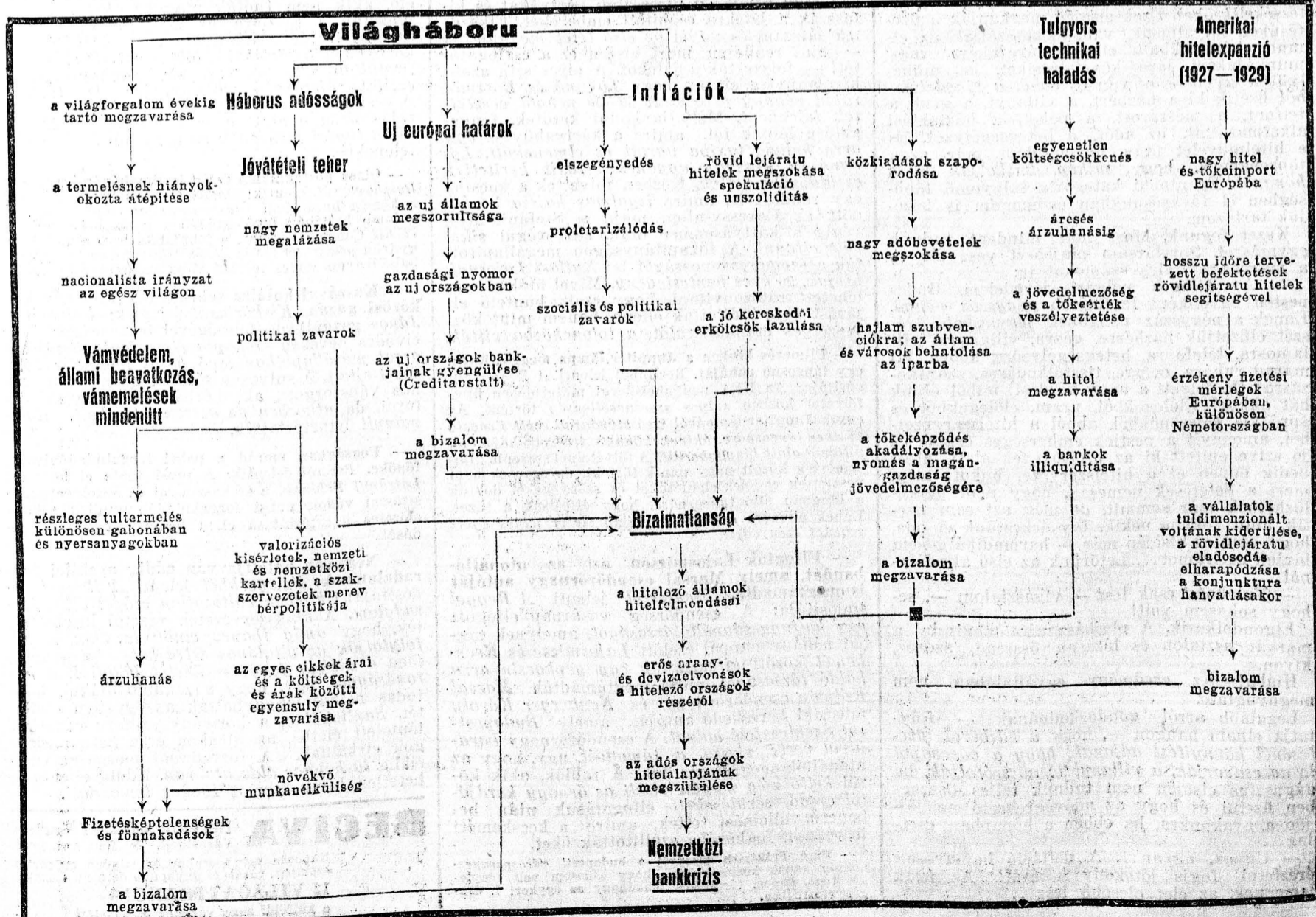
Megírhatja országuti feszületként töltött magános életében, hogy a pénztelenség havában, amikor mindenki szegény volt Magyarországon, még mindig akadt egy mindenkinél szegényebb ember... Ez pedig nem volt más, mint a magyar író, akinek még az se jutott osztályrészül, hogy sorsáról rendelettel gondoskodjanak.

Magyar író! Vajjon lesz-e valaha föltámadásod?

Magyarország és a világ tragikus zuhanása: a világháborútól — a nemzetközi bankkrízisig

(A Reggel tudósítójától.) Nem máról holnapra, hosszú évek alatt gyülemlettek föl a mérges gázok, amelyek a forró nyáron fölrobbantották a vékony kérgét, amely Európa forrongó látatomegét eltakarja és alapjában megrendítették az egész világ rendjét. Kérlelhetetlen logikával kapcsolódnak egymásba az okok, amelyek a mai helyzethez vezettek. Az okok és okozatok e fájdalmas lánczemeit egymásba fűzni és észben tartani nem könnyű dolog. A „Frankfurter Zeitung” rendkívül érdekes és tanulságos grafikonban foglalta össze a fejlődés menetét 1914 augusztusától a mai napig. Ezt a grafikont itt közöljük. A

fejlődés a világháborúval indult meg és a német gazdasági és pénzügyi rend katasztrofális összeomlásával végződött. Tragikus sorsa Magyarországnak, hogy geopolitikai fekvése és a monarchia vezetőinek rövidlátása bennünket is belesodort ebbe a végzetes körbe. Vajjon a magyar nép vezetői között 1914 óta hányan voltak, akik ezt a fekete sort, amely itt látható, előrelátni, áttekinteni, vagy csak elképzelni is tudták? S vajjon hányan vannak, akik segítik e fejlődés további sorát, amely föltétlenül bekövetkezik, ha ész, akarat és józan nyugalom föl nem tartóztatja?!

HIREK

Hollók és varjak...

— Irta Falus Lajos (Arad) —

Hollók és varjak kárognak együtt:
„El vagy már veszve, el vagy már veszve!”
Metsző és éles karmukat vájják
Meleg és véres, puha szivembe...

Hollók és varjak, ne bántsatok már!
Igazatok van: el vagyok veszve,
Átok ül itten öröktől fogva
Azon, ki ujat, nagyot szeretne...

Megadom magam, hollók és varjak!
Szürkülök én is, vénülök én is...
Rikoltsatok csak fekete éjjelt!
Megvirrad mégis, hajnal lesz mégis.

Beszélgetés egy pesti polgárral, akinek nincs betétje

E fülledt és forró vasárnap délutánon ismeretlenül odaült kávéházi asztalomhoz — a pesti ember. Kissé idegenül néztem rá, de ő egyáltalában nem zavartatta magát. Azt se tudom, mi a neve, mi a foglalkozása, hol lakik, családosa-e, mit akar hát tőlem? Így szemre rendes ember, elég jól szabott nyári ruha van rajta, tarka inggallérja szárnyai közt pettyes pillangó röpköd, egymásrarakott lábain fehér vászoncipő van, kackiás sárga bőrborítással. Olyan meghittén, mintha már nagyon régen ismernénk egymást, a világ legtermészetesebb hangján megkérdi, mit gondolok, *mi lesz a vége?*

— Nem tudom — felelem —, de egyelőre mit tehet más az ember, elsején bemegy a bankba, fölveszi a tiz percentet, a munkabérek kifizetésére szükséges összeget és türelemmel megvárja, amíg megkapjuk az öt millió fontot.

A pesti ember mellém telepszik a bördívánra, mélyen leszívja a parafás Mirjam füstjét és azt mondja:

— Valóban, ha átolvassuk a rendeleteket, azt kell hinnünk, hogy itt Pesten egyetlen kategóriája az az embereknek: a betétes. De én tiz nap óta egy mélyeség titokra jöttem rá. Megsugom önnek, de ne mondja senkinek! Egy másik kategória is van: azoké, akiknek se égen, se földön semmiféle betétjük nincs, akik nem mehetnek be a bankba, mert udvariasan kifessékkelik őket. Ezek elsején megkapják a fizetésüket, ha állásuk van, bekasszáják az elmúlt hónapokban eladott árujukért vagy munkájukért járó követeléseiket, ha műhelyük vagy üzletük van és ebből a jövedelemből fizetik ki a házbért, a villanyt, a gázt, a telefont, a mézárst, a péket, a háztartási alkalmazottat, az adót, a betegsegélyzőt. És e hitelművelet után, harmadikán már azon töpregenek, hogy miképp húzhatják ki a hónapokat. Ez utóbbi kategória tulajdonképpen él fővárosunkban és magam is közéjük tartozom.

Kezet fogunk. Most már mindent tudunk egymásról. Sorstársam plajbászt vesz elő és a márványasztalra számokat ír:

— Az átlagos polgári jövedelem Budapesten havonként legföljebb *négyszáz pengő*. Ennek a négyszáz pengőnek legnagyobb részét elfizetjük házbérre, gázra, villanyra, vilamosra, telefonra, betegsegélyzőre, adóra. Mi marad ruhára, evésre, tisztálkodásra, szórakozásra? Ön fölveti a nagy kérdést: *miből élünk hát akkor?* Előlegekből, uram, előlegekből és apró kis kölcsönökből, abból a hitelszervezetből, amennyit a pestiek emberséges érzése és jó szíve épített ki az utolsó évek alatt. Most pedig éppen ez a hitelszervezet bukott meg, mert a betétesek nemcsak, hogy nem nélkülözhetnek már semmit, de még azt sem fizetik, amit kellene nekik. Így érkezünk el oda, hogy ezen az elsején már — harmadikáig sem bírjuk az iramot... Letörünk az első akadálynál...

— Valahogy csak lesz — vigasztalom —, se-hogy sohasem volt!

Elgondolkodik. A plajbász újra megindul a márványasztalon és lázasan összead, szoroz, kivon.

Hiába! Az eredmény egyáltalában nem megnyugtató.

Legalább arról gondoskodnának — folytatja elhaló hangon —, hogy a házbérek fizetésénél könnyítést adjanak, hogy a gázcsapot le ne csavarják, a villanyt le ne srófolják, ha augusztus elsején nem tudunk teljes összegben fizetni és hogy az adóvégrehajtó ne jöjjön a nyakunkra, ha ebben a hónapban esetleg...

— Ugyan, ugyan... A defláció hamarosan éreztetni fogja jótékony hatását! Az árak lemernek, az élet olcsóbb lesz...

Legyint a kezével.

— De addig, mi lesz, addig velünk! Hiszen a rendeletek szerint árverezni is lehet bennünket, ha csak nem igazoljuk, hogy a betétünket nem tudtuk kikapni. Azt pedig nem mondhatjuk a végrehajtónak, hogy várjon addig, amíg a defláció árlejtő hatása jelentkeznek. Tudom, hogy a rendeletek nem a betéteseket védik, hanem a betéteket. De azért akadhatna szószólónk a parlamentben, aki ránk is gondolna. Ránk, akik a tisztelt választópolgárok, a többség, a névtelen adófizető vagyunk...

Be sem fejezi. Fölugrik és a fizetőpincérral merül élénk, bizalmas beszélgetésbe. Azt se mondta, hogy alászoigája... (g.)

— Meleg marad az idő... A Meteorológiai Intézetbe beérkezett jelentések szerint egész Európában igen meleg az időjárás. Középeurópában és Magyarországon derült idő van. Nyugateurópában az óceán felől élénk légáramlatok hatolnak a kontinens felé. Nagyobb esőzések voltak a La Manche-csatorna francia partjain, a holland és a dán partvidéken. A Meteorológiai Intézet vasárnap déli jelentésében az időprognózis a következő: *Meleg idő, változó felhőzet, esetleg helyenként csekély csapadékkal.*

— Vasárnap két autógázolás történt a vecsési országoton és mind a két gázoló sofőr megszökött. A vasárnapra virradó éjszaka Vecséről Kispeszt felé haladt motorkerékpáron Szőnyi Sándor 27 éves vendéglős, amikor egy autó elütötte és továbbrobbogott. A fején súlyosan sebesült Szőnyit eszméletlenül, vérbefagyva találta meg a hajnali órákban egy arra haladó urvezető, aki azután elvitte a kispesti mentőállomásra. Előveszélyes állapotban szállították kórházba. — Vasárnap délután még egy súlyos gázolás történt a vecsési határban és a gázoló sofőr ebben az eselben is megszökött. Cziko Sándor 26 éves énkéntes tüzoltót ütötte el egy teherautó és hagyta ott az országoton, kezén-lábán súlyos sebekkel. Czikót is kórházba szállították.

— Izgalmas autóhajtsza után fogtak el egy utcai „kártyaművészt” a Stefánia-uton. Vasárnap délből az Egressy-uton ment a Stefánia-ut felé Lövy Vilmos kávéháztulajdonos neje Bosznay Pál rajzoló társaságában. Fölkellette a figyelmüket egy ember, aki az egyik utcasarkon kártyalapokat mutogatott a járókelőknek és invitálta őket hangos kiáltással: „Hol a piros? Itt a piros!” Lövyné és Bosznay nem tudták, hogy szervezett bandák csalogatják a naiv járókelőket ezzel a játékkal, hogy azután boszorkányos gyorsasággal eltűntessék kabátjuk ujjába a pirosszínű kártyákat és kifosszák a játékra csábított embereket. Elkezdtek játszani és mivel az első tétet megnyerték — mint rendesen, mert hiszen ez a csalogató-tét! —, folytatták a játékot. A piros szín azonban annyira eltűnt, hogy Lövyné és Bosznay rövid néhány perc alatt 50—50 pengő vesztek fejénként. Méltatlankodni kezdtek, fenyegetően léptek föl, amire a kártyabüvész egy arra haladó taxiba ugrott és elmenekült. Lövyné és Bosznay ugyancsak taxit kerítettek és üldözőbe vették. Közben fölvettek a kocsiba egy rendőrt is, amire izgalmas hajtsza kezdődött az Egressy-uton, majd a Stefánia-uton végig a kártyásember után, akit végül sikerült elfogni. A főkapitányságon megállapították a személyazonosságát is: Nyilasi Lajosnak hívják, 30 éves henteslegény. Mivel utólag nem lehetett rábizonyítani, hogy csalt, büntető eljárást nem indítottak ellene, hanem mint közveszélyes munkakerülő, a toloncházba vitték.

— Filmezés közben a Juppiter-lámpa meggyújtotta egy táncosnő ruháját. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Az UFA neubabelsbergi műtermében filmfelvétel közben súlyos szerencsétlenség történt. Az egyik Juppiter-lámpából izzó széndarab esett Ernesto 22 éves táncosnőre, akinek könnyű selyemruhája egy pillanat alatt lángborult. A felvételnél szereplő filmszínészek között nagy pánik tört ki, de egyesek nem veszítették el lélekjelenlétüket és szőnyegeket dobtak a lángban álló táncosnőre, hogy elfojtsák a tüzet. Ennek ellenére a fiatal táncosnő életveszélyes égett sebeket szenvedett.

— Elfogták Lajosmizsén azt az utonállóbandát, amely Marsal csendőrnagy autóját is megátadta. Szentestől jelenti A Reggel tudósítója: A csendőrség vasárnap elfogott egy hattagú utonállótársaságot, amelynek tagjai néhány nappal ezelőtt Lajosmizse és Kecskemét között kifosztottak egy gépkocsin arra haldó társaságot, majd megátadták Marsal Kálmán csendőrnagy és Neuberger Károly műszaki kereskedő autóját, amely Budapestről Szentest felé haladt. A csendőrnagy kardjával verte vissza a támadást, úgy, hogy az utonállók megfutamodtak. A rablók, akik közül kettő még magán viseli az őrnagy kardjától eredő sérüléseket, elfogatásuk után beismerő vallomást tettek, amire a kecskeméti ügyészség fogházába szállították őket.

— Báró Fellitzsch Egonról a budapesti városparancsnokság annak közlését kéri, hogy sohasem volt tényleges tiszt, hanem tartalékos főhadnagy az egykori 7. dragonyószerebze.

— René Charron budapesti tárgyalásai. René Charron, aki július 4-én a magyar kormányval megkötötte a hétmillió fontos kölcsönre vonatkozó megállapodást, amelyet Baselből telefonon hagytak jóvá, most ismét fölveszi ezeket a tárgyalásokat. Akkor a német pénzügyi helyzet fölborulása a kölcsön perktuálisát, sajnos, lehetetlenné tette, de ma, amikor a német helyzet napról-napra javul, remélni lehet, hogy az kölcsönakeió, amelynek lebonyolításában M. Charron nagyon fontos szerepet játszik, rövid időn belül véget vet a feszültségnek, amely olyan súlyosan nehezedik a magyar gazdasági életre.

— Emberhalált és 135.000 pengő kárt okozott a tűz Zalában és Vas megyében. Zalaegerszegről jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnapra virradó éjjel Zala megyesén kigyulladt Péter Géza kádármester lakóháza, amelyben nagymennyiségű faanyag volt felhalmozva. A szárazságban a tűz gyorsan továbbterjedt és percek múlva lángokban állott Szabó Gergely, Gyulai Kálmán és Kovács István lakóháza, valamint nyolc pajta és hét istálló. Horvát János 14 éves béresfu bennégett Péter istállójában. Az anyagi kár 100.000 pengőre tehető. — Szombathelyről jelenti: a vas megyei Pusztadarócon Boda Lajos gazdánál cséplés közben tütt ki. A nagy szélben a tűz rohamosan terjedt és öt gazda pajtáját lángba borította. A kár meghaladja a 35.000 pengőt.

— Hindenburg ingerült kijelentést tett a hogrokereztesek ellen. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Amikor Hindenburg elnök kelet-porosországi birtokáról legutóbb visszatért a fővárosba, egy közbenső kis állomáson a közönség nagy lelkesedéssel köszöntötte. Az agg tábornagy leszállt szalónkocsijából, hogy megköszönje az üdvözlést, közben két horogkereszt fiatal ember tüntetőleg feléje kiáltotta: „Ébredj, Németország!” Az elnököt szemmel láthatólag nagyon bosszantotta ez az izléstelenség és energikus hangon, úgy, hogy távolabb is jól hallhatták, ezt mondta a körülötte állóknak: „Ma férfiak kormányoznak és nem tökfilkók!”

— Kifogták a Dunából a Margithídon talált retikül gazdáját. Néhány nappal ezelőtt női retikült találtak a Margithídon. Írások voltak benne, amelyekből kint, hogy a retikül tulajdonosa Maetze Erna német nevelőnő, aki Gleiwitzben született és Szombathelyen volt alkalmazásban. A nevelőnő az utóbbi időben sokat betegkedett, tüdőbaj kínozta, ezért ugrott valószínűleg a Dunába. Szombaton ki is fogták aholttestét Abony mellett és Budapestre érkezett apja vasárnap fölismerte leányát.

— A vasárnapra virradó éjjel razzia volt a csillaghegyi fürdőtelepeken és vendéglőkben. Csillaghegyről jelenti: A vasárnapra virradó éjszaka razzia tartottak a csillaghegyi csónakházakban, fürdőbabinokban és nyári vendéglőkben a csendőrök. A razzia reggel 4 órakor ért véget: 35 férfit és 7 nőt állítottak elő, akik nem tudták magukat kellő módon igazolni. A razziaira az adott okot, hogy a dunaparti csónakházakban és a fürdőtelepek környékén az utóbbi időben mind sürűbben fordultak elő lopások, sőt néhány nappal ezelőtt éjszakai rablótámadás is történt. A csendőrségnek az volt a gyanuja, hogy nyaralás ürügye alatt a pesti betörő- és tolvajvilág tagjai férköznek be a fürdő- és nyaralótelepekbe.

— Olasz postagalamb szállt le Dombóvár közelében. Dombóvárról jelenti: Hadák Gyula udvarhelyi lakos a község határában olasz postagalambot talált. A galamb hallában levő gyűrűben piros betűkkel „X 721.642 Console Parma”, a jobb lábán levő alumíniumgyűrűn pedig „29 Italia 34.358” fölirat van. A galamb balszárnyán zöldes festésű 80-as szám olvasható.

— Kaszával halálra sebezte feleségét egy kis-kőrösi gazda. Kiskőrösről jelenti: Bolemányi János gazdálkodó feleségével összeveszett és a civódás hevében előkapta élesfegyverét és azzal másállapotban levő fiatal feleségét több sebet ejtett. A súlyosan sérült asszony az orvoshoz vándorított, aki kórházba akarta szállítani, de utközben az asszony meghalt. Bolemányit letartóztatták.

— Fogságban marad a paksi forgalmiadóhivatal főnöke. Pécsről jelenti: A pécsi tábla elutasította Látrányi Bélának, a sikkasztással és közokirathamisítással vádolt paksi forgalmiadóhivatali főnöknek előzetes letartóztatása ellen benyújtott fölfolyamodását.

— Negyven halottja van eddig a chilei forradalomnak. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: Chilében változatlan erővel áll a forradalom. A szakszervezetek vezetői kijelentették, hogy amíg Ibanez elnök le nem mond, folytatják az általános sztrájkot. Az egyetemen a diákok fegyverszünetet kötöttek a katonasággal, úgy, hogy a zendülő diákok bántódás nélkül elhagyhatták az egyetem épületét. Santiagóban a kormány szigorú cenzurát léptetett életbe, az utcákon erős katonasorok cirkálnak. A forradalmi mozgalmaknak eddig 40 halálos áldozata van. Eddig ellenőrizhetetlen hírek szerint Ibanez lemondott.

BECIVA Beketow Cirkusz Varieté
Városliget. Telefon: Aut. 183-85
Naponta este 8 órakor és minden csütörtök szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor
12 VILAGATTEAKCIO
• külföldi nagy variéték szenzációi!

Kis pesti notesz

1.

A magánforgalom tolvajnyelvén *Dolly Sisters*-nek hívják a dollárt. „*Mi újság Dollyban?*” — kérdik egymástól telefonon, vagy „*hogyan áll a Sisters?*” Hát akárhogy is áll, ilyen olcsók a sestersek mégsem voltak soha... Egyébként, amióta a bankrendelet megjelent, a főkapitányság valutaellenőrző csoportja ismét munkához látott, de semmi visszaélésnek, valutaüzérkedésnek nyomára nem talált. Egyes kávéházakban előfordult ugyan, hogy rendes áron eladtak kisebb mennyiségű valutát, de sem az eladók, sem a vevők ellen eljárni nem lehetett, mert a vásárolt idegen pénz nagyon kis mennyiségű volt. Hát, persze. Nincs itt senkinek pengője sem, nemhogy valutája legyen...

2.

Windischgrätz Lajos herceg nagypapa lett, leányának, *Windischgrätz Mady hercegnének*, *Károlyi István* gróf feleségének a múlt héten kisfia született a sárospataki várban.

3.

A Hullámfürdőből jelentik a „Pesti kis notesz”-nek: Miután rengeteg ember van állandóan a „Hullám”-ban, ha valaki valakit keres, vagy valakit a telefonhoz hívna, azt megafon utján cselekszik. A megafon azonban néhány napja berekedt s így a nevet nem, csak a tényt lehetett hallani a napokban a megafonból, hogy *valakinek a férje megérkezett és keresi a feleségét. Legalább tíz pár rebent föl a rekedt megafonhírré, ki a vizből, ki a lugasokból, ki az asztalok mellől...*

4.

Az osztrák írók közül igen sokan dolgoznak német lapoknak s ezek, miután a márka kivitelét megtiltották, nem kapják meg persze a pénzüket Németországból. Számos osztrák író, köztük a legelső nevek, ezáltal a legkínosabb helyzetbe kerültek, úgy, hogy az osztrák írók egyesülete most akciót indított, hogy a német kormány függessze föl a német márka kiviteli tilalmát az írókra vonatkozólag. Az osztrák kancellárnak memorandumot nyújtottak át, amelyben leírták az osztrák írók helyzetét s közbenjárását kérik, hogy akciójukat illetékes német köröknél támogassa.

5.

Arisztokrata körökben sokat beszélnek Esterházy Ferenc gróf jószágigazgatójának, báró Neuenstein Ferdinándnak elbocsátásáról. A báró, aki nyugalmazott osztrák katonatiszt, nemcsak a tatai Esterházy Ferenc-féle hitbizománynak, de a pápai Esterházy Tamás-féle hitbizománynak is jószágigazgatója volt, a két testvér korlátlan bizalmát bírta és teljhatalommal intézkedett a két hitbizomány minden anyagi ügyében, százakkal és milliókkal gazdálkodott, a beléje helyezett jóakaratu és gyanútlan bizalom folytán ugyszólván minden ellenőrzés nélkül. Neuenstein báró a két Esterházy 86.000 holdat kitevő birodalmában nem volt népszerű. Az uradalmakhoz tartozó községek lakosságát hermetikusan elzárta földesuraiktól, akiket nemcsak a hatáskörébe tartozó legsajátabb anyagi ügyeikben, de az uradalmakkal közvetlen szolgálati vagy egyéb kapcsolatban álló lakosság ügyeiben is évek óta hamisan informált. Esterházy Ferenc gróf nemrégiben személyesen vizsgálta föl a jószágkormányozóság egész ügyvitelét s ennek folyamán bukkant rá azokra a megdöbbentő adatokra, amelyek arra készítették, hogy Neuenstein fölszólítsa állásáról való lemondásra. Az Esterházy-uradalmak jószágkormányzója a vizsgálat befejezése után önként mondott le nemcsak állásáról, de minden szerződésében biztosított magas igényéről, sőt nyugdíjáról is. Csupán a kisleánya kedvéért, aki iránt a grófi család különös szeretettel viseltetett, állapítottak meg számára jelentéktelen kegydíjat. Tatatóvároson a népszerűtlen báró távozása után, miután Esterházy Ferenc elhatározta, hogy személyesen fogja a hitbizomány ügyeit irányítani, kíváncsian várják, hogy hogy is néz ki a földesuruk, akitől mégis csak sok minden érdekük függ.

(e.z.)

— Lángban állott vasárnap a zugligeti Hunyadi-órom. Vasárnap este 6 órakor hatalmas lángok csaptak föl a zugligeti erdőből: a Hunyadi-órom keleti lejtője égett. Három tűzoltóórság robogott a Zugliget felé, nagy riadalmat keltve a kirándulók között. A Hunyadi-óromon, ahol a száraz fű, fatönkék és cserjés égett, valószínűen kirándulók vigyázatlansága okozta a veszedelmet. A tűzoltók Sturm főtiszt vezetésével körülárkolták az égő erdőrészt, hogy a lángok terjedését meggátolják és kétórán kemény munkával este 8 órára eloltották a tüzet.

— Fürdőtrikós női holttestet fogtak ki Keszthelyen a Balatonból. Nagykanizsáról jelenti *A Reggel* tudósítója: Keszthelyen a balatoni fürdőzők fürdőtrikós női holttestet fogtak ki a tóból. A hatóságok megindították a vizsgálatot a halott személyazonosságának megállapítására.

— Ismét 40 kommunistát tartóztattak le Spanyolországban. Madridból jelenti *A Reggel* tudósítója: A spanyolországi ostromállapotot vasárnap már csak Sevillában tartották fenn. Negyven kommunistát letartóztattak.

FENYVES

ruhaosztályainak utolsó nyári ajánlata!
KÁPRÁZATOS OLCSÓSÁG!

Összes ruháinknál e héten a kifizetett összegek felét visszaadjuk vásárlási utalványban. Az utalványért többi osztályainkon bármi vásárolható.

Ár:		Visszatérítés:
58.— pengős	Női Köpeny, sötétkék és fekete színben, divatos fazónok, műselyem béléssel	29.— pengős vásárlási utalvány
39.—	Női dubl átmeneti Kabát, finom kelmékből, elegáns kivitelben	19.50
29.—	Női Esőköpeny, mindkét oldalán hordható, nagy színválasztékban	14.50
19.—	Női átmeneti Kabát, tartós angol mirtázatu kelmékből	9.50
65.—	Georgette Komplée, legujabb fazónokban, szép kivitelben	32.50
42.—	Crepe de Chine Női Ruha, valódi hernyóselyem, elegáns fazónokban	21.—
29.50	Női ruha, elsőrendű műselyem Crepe de Chinből, divatos színekben és fazónokban	14.75
29.—	Női Musslinruha, a legujabb divatmintákban, nagy választékban	14.50
24.—	Fulárd-selyem Női Ruha, igen csinos mintákban, dus választékban	12.—
12.90	Ajurozott Női Ruha, selyemfényű puplinból, a legujabb színekben	6.45
14.80	Női Kötött ruha, divatos fazónokban, igen hálás viselet	7.40
11.50	Műselyem Női Ruha, igen csinos mintákkal	5.75
9.80	Női Grenadinruha, a legbájosabb fazónokban	4.90
7.80	Női Sportruha, ripszkelmékből, divatos színekben	3.90
12.50	Plissé alj, gyapjú eolinkelmékből	6.25
16.50	Női Bluz, kiváló műselyem Crepe de Chinből nagy választékban	8.25
9.20	Ingbluz, elsőrendű, kitűnően mosható divatos zefirből	4.60
3.80	Mintázott mosó Pongyolák (Kimonók) I-es nagyság P Nagyságonként mérsékelt áremelkedés.	1.90
5.80	Mintázott műselyem Pongyolák (Kimonók) I-es nagyság P Nagyságonként mérsékelt áremelkedés.	2.90
2.50	Leánykaruha, divatos, mintás grenadinból, kézi himzésel, 2 évesnek P Nagyságonként —30 fillér áremelkedés.	1.25
4.90	Leánykaruha, mintázott műselyemből, csinos fazónokban, 3 évesnek P Nagyságonként —40 fillér áremelkedés.	2.45
4.50	Leányka Matróz Mosóruha, fehér damasztból, 2 évesnek P Nagyságonként —30 fillér áremelkedés.	2.25
13.50	Leányka és fiu Trench-Coat-Kabát, jó minőségű kovercot-anyagból, 3 évesnek P Nagyságonként P 1.— áremelkedés.	6.75
9.76	Fiu Matróz Mosóöltöny, fehér ripsziből damasztgallér és közelővel, 5 évesnek P Nagyságonként —75 fillér áremelkedés.	4.88
11.—	Intézeti Matrózöltöny, olóirásos csíkos anyagból, damaszt gallér és közelővel, 2 évesnek P Nagyságonként —75 fillér áremelkedés.	5.50
3.80	Fiucska Mosóöltöny, fehér damasztból sötétkék gallérral, 1—3 évesnek P Nagyságonként —40 fillér áremelkedés.	1.90
3.26	Fiucskaruha, felgombolós, ripszkelmékből, 1—3 évesig P	1.63
8.26	Matrózbluz, fehér damasztból, dupla gallér és közelővel, 6 évesnek P Nagyságonként —75 fillér áremelkedés.	4.13
15.—	Matróz kabát, jó minőségű seviotkelmékből, végig bélelve, 2 évesnek P Nagyságonként P 2.— áremelkedés.	7.50
12.—	Fiu Sportöltöny, angol mintázatu szövetelekből, igen jó minőségben, 5 évesnek P Nagyságonként P 1.50 áremelkedés.	6.—
6.80	Fiu Sport Mosóöltöny, bőrerős anyagból, különböző csinos mintákkal, 6—10 évesig	3.40
3.70	Fiu Sportöltöny, a kedvelt burettkelmékből, 4 évesnek P Nagyságonként —75 fillér áremelkedés.	1.85
5.60	Fiucska-Ruha, 3 részes, bőrerős gabardinszövésű mosókelmékből, fehér panama-bluzzal, 5 évesnek P Nagyságonként —25 fillér áremelkedés.	2.80
5.26	Gyermek-Joppe, csíkos lenvászonból, agancsgombbal, 3 évesnek P Nagyságonként —50 fillér áremelkedés.	2.63
4.50	Tiroli Nadrág, ugynevezett ördögbőrűből, sok színben, 2 évesnek P Nagyságonként —40 fillér áremelkedés.	2.25
15.80	Férfi Burettöltöny, kabát és nadrág, igen jó kidolgozással	7.90
26.80	Férfi Vászónöltöny, Pejácsevis szövésű, elsőrendű amerikai pamutnadrág szövetből	13.40
7.50	Férfi Burett nadrág, minden méretben	3.75
10.80	Tenisznadrág, fehér és drapp színben, bőrerős pamutvászonból	5.40
9.80	Sportnadrág, divatos kockás kelmékből	4.90
19.50	Hubertus Kabát, kiváló lódenkelmékből	9.75

Postai rendeléseknél az utalványt mellékelten küldjük.

Calvin-tér 7.

A kormány kivételes hatalmával szükség esetén a forgalmi adót és a tisztviselők kere- seti adóját kívánja emelni

A jövedelmező állásban elhelyezkedett nyugdíjasok nyugdíját fölfüggesztik

(A Reggel tudósítójától.) A fölhatalmazási javaslat módját ad a kormánynak arra, hogy a költségvetés kiadási tételeinek csökkentésén kívül fokozza a közszolgáltatásokból származó bevételeket. A kormány mindenekelőtt a kiadási tételeket kívánja lefaragni és csak ha ezen az uton nem tud olyan eredményt elérni, ami a költségvetés egyensúlyát biztosítja, a bevételek fokozása érdekében készül egyes intézkedésekre, amelyek az eddigi tervek szerint a következők:

1. Fölemelik az általános forgalmi adót 2%-ról 3%-ra;
2. a fázisrendszert a legtöbb eikknél hatályon kívül helyezik;
3. az alkalmazottak kereseti adóját fölemelik.

A közalkalmazottak fizetésének leszállítása helyett a kormány ismét a kereseti adó eme-

lésével igyekszik azt a terhet, amivel a személyi kiadások terhelik a költségvetést, csökkenteni. A nyugdíjasokra vonatkozó intézkedések elsősorban azoknak a nyugdíjást érintik, akik 10 esztendő szolgálatot vonultak nyugdíjba és jövedelmező állásokban helyezkedtek el. Ezekkel egyidejűleg az összes többi nyugdíjas illetményeit is, amennyiben nyugdíjukon fölül más forrásból olyan jövedelemmel rendelkeznek, ami gondtalan megélhetésüket biztosítja, átmenetileg fölfüggesztik. Itt természetesen az egyes fizetési osztályok szerint egy skála alapján határozzák meg azt a maximális egyéb jövedelmet, amelynek rendszeres elvezete mellett nyugdíjra is igényt tarthat az illető nyugdíjas. Ez az intézkedés csak átmeneti jellegű lesz és azt a célt szolgálja, hogy a nyugdíjterheket csökkentse.

— Halálozás. Vasárnap helyezték örök pihenőre az egri családi sírboltban Timon Aurél törvényszéki bírót, Timon Akosnak, a világhírű jogi professzornak fiát. A korán elhunyt nagytehetségű bíró temetésén részt vett Eger ur-i társadalmá és a budapesti törvényszék bírái koszorút küldtek a ravatalra. — Szombaton éjszaka meghalt dr. Melha Waldemár, volt belügyminiszeri titkár, a nemzeti küzdelmek idején Marostordamegyében Farkas Albert, Ugron Gábor főispáni titkára, dr. Melha Arnold testvérátja. Hétfőn délután 4 órakor temetik a farkasréti temető halottasházából.

— A vasárnap közlekedési balesete. Vasárnap reggel 7 órakor a Vilmos császár-út 19. számú ház előtt az 5-ös jelzésű villamos elütötte Pelerdi Katalin 20 éves háztartásbeli nőt, aki a fején sérült meg. Életveszélyes állapotban vitték kórházba.

— Letartóztattak egy négy év óta körözött járásbírói irodatisztet. Vasárnapra forduló éjjel Nagykanizsáról a Markó-utcai ügyészségi fogházba szállították Lalkó Jenőt, a kanizsai járásbírói irodatisztjét. Lalkó Jenőt, aki 1927-ben a főváros tisztviselője volt, az ügyészség hivatali sikkasztás gyanúja miatt annak idején köröztette, a tisztviselő azonban nyomtalanul eltűnt. Mint most kiderült, Lalkó Nagykanizsán telepedett le és a járásbírói irodán jutott álláshoz, majd két évvel ezelőtt meg is nősült: egy tekintélyes nagykanizsai család egyetlen leányát vette feleségül. Lalkó szombaton új lakásba költözött. Mikor a rendőrségen előlvaszták a bejelentőlapját, föltűnt a körözött név és Lalkót nyomban előlították a rendőrségre. Minthogy Lalkó beismerte, hogy azonos a körözövelében szereplő egyénnel, Budapestre szállították.

— A vasárnap üngyilkosa. Vasárnap eszméletlenül találtak egy 35 év körüli férfit a Széchenyi-strand-fürdő I. osztályu kabinjában. Irás nem volt ruhája zsebében. Súlyos mérgezéssel, eszméletlen állapotban szállították kórházba.

— Párisban hirtelen meghalt a legnagyobb amerikai biztosítótársaság alelnöke. Párisból jelentik: Kaufer-Frankel Leó, a Metropolitan Life Insurance Co.-nak, a legnagyobb amerikai biztosítótársaságok egyikének alelnöke, Párisban átutazóban szívhalás következtében meghalt. Kaufer-Frankel azért jött át Amerikából, hogy Baselben részvegyen a cionista világkongresszuson, amely társelnökévé választotta.

— Gandhi ultimátumot intézett a földadó miatt az angol tartományi főnökhöz. Londonból jelentik: Gandhi a földadó behajtása körül történt állítólagos erőszakoskodások miatt ultimátumot intézett Surat tartomány főnökéhez. A levél tartalmát lord Willingthon alkirályal is közölte, aki kérte Gandhit, hogy ne idézzen elő válságot.

— Verszegény, vézna és fejlődésben visszamaradt gyermek részére legjobb tápszer Meini-maltinkakója. Izletes, könnyen emészthető és olesó. Meini-maltinkakója azonban nélkülözhetetlen a lábadozók és öregek számára is. Tegyen kísérletet.

LÓSPORT

Lovaregyleti versenyek

Satan végigvezetve nyeri a Széchenyi-díjat

(A Reggel tudósítójától.) A júliusi miting befejező vasárnapján a rekkenő hőség ellenére is elég élénk volt az érdeklődés. A nap főversenye, a 2800 méteres Széchenyi-díj startjához Satan, Ibikus, Betyár és a vezető-ló Arvalegény sorakoztak. Arvalegény a start után rövidesen kitört, Satan vezetett mérsékelt tempóban Betyár és Ibikus előtt. Az egyenesbe fordulva a tempó erősödött, a táv előtt Ibikus próbált fölynomulni, de a végig vezető Satanra nem volt veszélyes, sőt a jelentős súlydifferenciák mellett a második helyet sem tudta elvenni Betyártól.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Tékozló (2½) Rózsa. 2. Cortina (6) Csuta. 3. Puszta (3) Klinscha. Fm.: Verity, Vágand, Anda, Kibálzás, Samara, Rakéta. 2h. Fejh. Tot.: 10:34, 15, 19, 20.
 - II. futam: 1. Admirális (3) Csaplár. 2. Cselepatár (8) Fodor. 3. Renaissance (10) Esch. Fm.: Robogó, Páratlan II., Bosnyák, Bon soir, Baksis, Partütő, Suta, Nebuló, Cornette, Bonyodalom, Arne Greidl, Silver King, Pici. 2½h. Tot.: 10:61, 23, 45, 91.
 - III. futam: 1. Satan (4:10r) Csaplár. 2. Betyár (3) Esch. Fm.: Ibikus, Arvalegény. 4h. Tot.: 10:15.
 - IV. futam: 1. Maris (1½) Esch. 2. Tiro (4) Blackburn. Fm.: Saladin, Fénykor, Sas. 1h. Tot.: 10:28, 19, 31.
 - V. futam: 1. Csatlós (3) Klinscha. 2. Hera (3) Weissbach. 3. Célzatos (6) Gutai. Fm.: Fasista, Süsi, Péter, Feldherr, Vén legény, Rab Ráby, Sziliget, Vallomás, Harangvirág, Goodluck, Arbec, Fuvolás, Takarodó. 1½h. 2h. Tot.: 10: 50, 21, 29, 36.
- Kétfős fogadás: 5:225.
- VI. futam: 1. Kacagány (5) Rózsa. 2. Pervesztes (5) Fodor. 3. Orpheus (6) Csaplár. Fm.: Ugy?, Csak rajta, Riksa, Etoile Filante, Sweetheart. 2. 1½h. Tot.: 10:80, 29, 29, 35.

Bécsi lóversenyek

Maggot nyerte a Helenentall-díjat

(A Reggel tudósítójától.) A nyári miting hatodik napján a sötét kétévessék számára kiírt nagymultu Preis von Helenentallt Maggot, Rotschild báró Dagor-ménje nyerte.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Problem (2) Varga I. 2. Heros (16) Vákol. 3. Daca (4) Müller. Fm.: Franche, Daphne, Kinoprinz, Patras. 3½h. Fejh. Tot.: 10:35, 21, 47, 17.
- II. futam: 1. Schwarzwald (2½) Müller. 2. Sonny Boy (2) Esch G. Fm.: Santa Maura, Balbina, Oslo, Ronacher. 2h. 4½h. Tot.: 10:27, 17, 15.
- III. futam: 1. Anubis (1½) Szabó L. 2. Isolabella (5) Tóth B. 3. La Coquette (3) Nagy G. Fm.: Jaroslawice, Anisette, Ariosto, Baccananti. 2h. Tot.: 10:23, 14, 28, 15.
- IV. futam: 1. Maggot (2½) Szabó L. 2. Idealist (8) Nagy G. Fm.: Kapitán S., Barcs, Flying Pifty Fivo. 4h. 2½h. Tot.: 10:40, 25, 47.
- V. futam: 1. Evian (3) Varga I. 2. Saint Louis (8) Reinwald. Fm.: Heuschrecke, Campana. (Campana, mint első disqualifikálva.) Tot.: 10:40, 20, 40.
- VI. futam: 1. Abony (3) Takács I. 2. Light Star (5) Nagy G. 3. Osculum (3) Németh. Fm.: Piz Pálfi, Rusalka, Best hope, Pan, Hippos. 3½h. Fejh. Tot.: 10:53, 20, 16, 15.
- VII. futam: 1. Bellator (4) Szilágyi. 2. Bonvechiat (1½) Nagy G. 3. Faru (3) Müller. Fm.: Tip-Top, Pellit, Robinson, Happy horse. 1h. 2h. Tot.: 10:47, 11, 11, 11.

TELEFONBESZÉLGETÉS

- Halló, Fenyves Aruház! Mondja, kérem, hogy tudják maguk most a ruháknál a felét visszatéríteni, nem fizetnek rá?
- Hát bizony, Nagyságos asszonyom, erre tényleg ráfizetünk, de viszont elérjük, hogy ezeken az osztályokon most igen nagy a forgalom és mindent eladtunk, az utolsó darabig.
- De mit érnek vele, ha ugyis ráfizetnek?
- Nekünk jelenleg csak az a célunk, hogy helyet kapjunk az őszi újdonságok számára. Ezért áldozatokat is hozunk és ennek köszönhetjük, hogy mindig friss és új az árúcskésletünk.
- Most már értem, köszönöm, holnap én is veszek két szép ruhát magamnak és férjemnek.

ASSZONYOM!
Telefonáljon: 19-1-88
Írjon: Sas-utca 29.
Írjon: mert a
RENOVA
ingyen megmutatja
Önök, hogyan lesz
piszkos tapétája,
festett fala és
plafonja órák alatt
ragyogó tiszta.
Meglepően olcsó!!

Dr. Urbanek, Erzsébet-körút 1. sz. Előkészít polgári iskolai, középiskolai magánvizsgálatokra, érettségire. Teljes ellátás.

Jól enni, jó bort inni,
jó cigány mellett szórakozni
csak a **PACSIRTA**
virágos kertjében lehet
I. Kutvölgyi-út 18. szám.

WENDL ISTVÁN
Telefon: 643-74
4-es, 61-es, 14-es villamos.

UTAZÁSI CIKKEK, BŐRÖNDÖK, RETIKÜLÖK, AKTATÁSKAK GYÁRI ÁREAN PANNONIA BŐRÖNDÖS RAKÓCZI-ÚT 11.

Kritzer nyugalmazott de-
tektív-főfelügyelő magas ki-
tűntetési díszkréccel, al-
pontosított biztosítanak. Ap-
ponyi-tér négy 880-01.

Legszobban, leggyorsabban fest, tisztít
speciálisan
ENGEL TESTVÉREK
Főüzlet: Sip-utca 11. sz.
Telefon: J. 426-14.
Gyár: IX. Üllő-út 117. sz.
Telefon: J. 338-05.

Hallgassa meg a rádió
révén közkedvölt **5. STEPAT** orosz tiszti-zenekarát,
amely minden este
Óbudán, a „Korona“-vendéglő
éttermében és kerthelyiségében, III. Korona-tér 2
hangversenyez. Kitiűő konyha, Halászlő, Jó borok. Ol-
csó árak. Villamos: 5, 7, 9, 51. Autóknak beállóhely

**KÉLER M., MÁD, Tokaj-
Hegyalja. 1 liter 1930-as
számorodni 70 fill. 1 liter
régli számorodni 1-1.60
P-g. 5-10-15 literes kül-
cson hordókban postán
utánvéttel szállítva.**

Nappaliszobák részére a leg-
alkalmasabb az **Ötvös
reklamé**, mely kétsze-
mélyes ággyá megnagyit-
ható. Fizetési kedvezmény-
nyel is. Ötvös, Vilmos csá-
szár-út 72

NÁDOR-PENZIÓ
V. NÁDOR UCCA 24. SZÁM
AUT. 266-49

Olesó ebédbrólet, diétások-
nak is 1.20, 1.60, 2.- pengő.
Gyönyörű uccai szobák, fo-
lyóvíz, lift fel és le díjtalan

**AUGUSZT
PAVILLON**
ÉTTEREM-CUKRASZDA
Hidegkúti-út 22
Gyönyörű kert
Zene-Tánc-Bridge
Tel.: 640-02

**Gyárosok? Kereskedők?
Ujszerű
inkasszó!**

Mobilitása érdekében kérjen
ajánlatot! Előzetes költség
nincsen. Künnlevőségekre
előnyös kölcsön.
**Budapesti Hitel és
Jelzálogbank rt**
V. Gróf Vigyázó Ferencc-ú. 4
Telefon: 189-37

Fürdőköd
gyermekköd, mosdók, klozet-
tek, kis gyári hibával, fürdö-
szoba és vízvezetési anyagok leg-
olesőbb árban, kedvező fizetési
feltételek. Bőhm, Király-
utca 81. Telefon

Aranydollár záloglevél,
9-12% kamatozással, jutá-
nyosan beszerezhető. Barna-
nyos, V. ker., Nádor-utca
26, 67. Telefon: 212-13 és
104-67.

**„Terroli“
tűzálló
edény**
jobb, mint bármely kül-
földi gyártmány!
Készítményei:
Toászkanna, fazék, lábas,
spárgatál, karfoltál, vaj-
tartó, fonott kosarak, Pa-
yonce- és fémtisztítópó-
kázmosópor

Kapható minden jobb
vas-és porcellánüzletben
Főelárusító és raktár:
SEILLER
vasüzlet, József-körút 49
Telefon: József 316-13.

**ARVERÉSBŐL, BERAK-
TARÓZÁSBÓL, hagyaték-
ból, szabadkézből beszer-
zett HASZNÁLT modern
antik stílusú MUBUTOROK-
KAT, ebédlöket, hálókat,
uriszobákat, szalonberende-
zéseket HÍHETETLEN OL-
CSÓN vásárolhat Ebnernél.
VIII, Karpfenstein-utca 2/a.**

Most még
olesóbban irt **ciánnal**
Politzer, Pótfői Sándor-ú. 10
Aut. 697-94

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit ri nekünk ma reggel?

— Hát ami azt illeti, ríhatnék egy-két verset erről a fantasztikus világról, amelyre egy-két hete vrradtunk. Nem veszik észre? Últünk nyugodtan, azt hittük, hogy minden rendben van azért, nehéz, nehéz, de majd csak kijavul egyszer valahogy, erre aztán arra ébredt szegény fejünk, hogy beütött a „lesz ez még rosszabbul is“-időszak. Igaz ugyan, hogy Pest, ez az örök bohém, tulajdonképpen semmit sem vesz tulságosan a szívére s egyideig az „ötszázalékos“ viccek légiói voltak forgalomban, de azóta ezek a viccek Pest ajkáról — lefagytak. Ez pedig már... Szóval, az az egy bizonyos, hogy ez a nemzedék nem fog unatkozni!

— Nahát akkor nem is kell bennünket féltetni...

— Ugy látszik, hogy nem. Itt mindnyájunknak külön patent gumizsinórral is oda van erősítve a feje a nyakához, úgy, hogy egyikőnyen nem veszíti el. Bőr ezt a gumizsinórt — be kell vallani — a váltakozó és változatos események ugyancsak kinyújtották. De kinyújtotta például a rendkívüli (történelmi) idők folytán, rendkívüli szituációkba, pozíciókba, posztokra került — bocsánatot kérek — stupiditás is. Annyi ügyetlenséget, újból bocsánatot kérek: bürokratikus nagyképuséget. — „wichtig-macherei“-t, amennyit a rendkívüli rendeletek ébresztettek föl intézőkörünk egyik-másik prominensében nyári álmából, abból kitalálni egy világhiállításra való is. Annyi mécses persze régen tört el fővárosunkban, mint a bankzárlat napjaiban. A nők sehogy sem tudtak belenyugodni a rideg rendeletekbe s olyan bájosoly- és csáboffenzívát indítottak, szegények, a többé vagy kevésbé hódító bankdaliák ellen, hogy napokig az összes férfiak skartban voltak a városban. Egy pesti bankpraxinak ugyabb volt az árszija, mint egy indiai maharadszának, de mihelyst kiderült róluk, praxitól a vezérékig, hogy semmit sem tehetnek, le is áldozott nekik, de galoppban. „Na, hallja“ — mondta egyik legérdekesebb és legnépszerűbb pesti dívánk az egyik pesti bank vezérigazgatójának — „ám igazán nem lehetett rámfogni, hogy nem szeretem a bankdirektorokat, de ezekben a napokban — ne haragudjon — nem rajongok tulságosan magukért...“

— Sic transit gloria bankdirectorum... De most nem tudjuk, hogy maga szomorkodik, vagy vidád emiatt?!

— Semmiesetre sem vagyok jókedvű. Ez természetes. Legkevésbé abban az értelemben, amellyel például a pénztelenséggel való hencogés vihogja el magát kötődve, évődve s valami bohém-könnyelmi nemtörődömséggel. Közismert dugszagdag emberek egyenesen valami perverz kéjjel halásznak elő a nadrágzsebükből egy összegyűrt tízpengőt és kifordított szemekkel, de édesen mosolyogva esküdjönek a mennyekre és a csillagokra, hogy azon a tíz — „sage und schreibe“ — tíz pengőn kívül se égen, se földön egy vörös rézfityingük sincsen s hogy vajh, miből fognak ők másnap megebédelni. Az embernek komolyan meg kéne szakadjan értük a szíve, nem is tudom, hogy mért nem szakad meg... A másik oldal, az még mulatságosabb. Ezek azok, akiknek viszont köztudomás szerint tényleg nincs egy maravédijük sem. Ezek tragikus arccal panaszkodják el boldog-boldogtalannak, hogy milyen kellemetlen helyzetben vannak, itt ennyi, ott annyi, amott meg amannyi betétjük van, ezt kell fizetniük, azt

kell fizetniük, éppen most akartuk el is utazni s mily kellemetlen: most úgy állnak, mint a csacsi a hegyen...

— Ez igaz. Általában azoknak ütött be legkellemesebben a bankzárlat, akik nem tudtak elutazni, mert nem volt pénzük rá...

— Persze. Mert arra a kérdésre, hogy miért nem utaznak el, a legnagyobb lelkingugalommal felelhetik: „Hát hogy utazzam? Hisz a bankból nem kapok ki pénzt...“ Na, most azt mondják meg, miről ismerni meg azt az embert, akit a bankzárlat nem érdekel?

— Miről?

— Mindenekelőtt arról, hogy attól, aki a rendkívüli eseményekre hazajött — rengeteg ember szaladt természetesen haza —, ezt kérdezik: „Hát te itthon vagy? Ugyan, kérlek, miért jöttél haza? Annak biztosan nincsen semmije sem, amiért neki haza kellett volna szaladnia, ha történetesen nem lett volna épp azért itthon, mert egy vasa sincs. Általában dühöng a káröröm gyönyörű fővárosunkban és egy kis tulsággal azt is lehetne mondani, hogy azok, akik azelőtt rosszkedvűek voltak s lógatták az orrukat, mert nem volt semmijük, most a „kleine Gardeoffizier“-t dudolják magukban az utcán és a világon semmi bajuk nincsen. Akik pedig azelőtt voltak vidámak, nyugodtak, jókedvűek — ez persze az elenyészően csekély rész —, mert volt valamijük, most tépik a hajukat, esetleg a szemöldöküket, ha nők az illetők. Így siet segítségére a kozmetika divatjának a közgazdasági helyzet...

— Römök. S Pest?

— Hát — meglátszik rajta. S érdekes: nem azon, hogy talán kevesebb lenne a város lékítése, a forgalom izgatottabb, vagy fegyelmezetlenebb — sőt! Lassubodott a tempója egy fokkal, szinte valami bágyadás érzik rajta, aminek a kárikulán kívül föltétlenül van valami köze az egykedvűség bizonyos fajtájához... Ez pedig nem szokása ennek a városnak, amely az utolsó tizenöt esztendőben nagyon sokat — tulsokat élt át... Persze, a kávéházak, az éttermek bizony üresek s amint minden oldalról hallom, a fogyasztás is a felére zsugorodott. Fontos vacsorázó vendégek, híres gourmet-k leülnek rendes, terített asztalukhoz s leszedetik a porcellánt, az ezüst evőeszközöket, azzal, hogy ők már megvacsoráztak s rendelnek sok porcukorral egy hideg feketét. Esetleg még egy ásványvizet. De csak esetleg. Egy szót sem lehet szólni senkinek, a tulajdonosnak legkevésbé, mert hiszen érthető, hogy mindenki fogja a krajcárját, ami a zsebében csörög. Szórakozásra alig költenek ma már az emberek, csak meg kell nézni például, hogy megszapordtak a gyalogjárók, még vilamosra és autbuszra sem költ a publikum, autótaxiról nem is beszélve. Egyetlen cikkben fog csak emelkedni a fogyasztás egész bizonyosan: villanyáramban. Soha még ennyi hajnali kivilágított ablakot nem láttak Budapesten, mint mostanában...

— Persze. Török a fejüket, hogy lehetne öt percentnél többet kivenni...

— Igazuk is van. Biztosan vannak olyanok is, akik mégis csak szeretnék elutazni egy kicsit pihenni valahová, azok tényleg mit csinálnának? Igaz, itt van a Balaton, amelynek valóságos főnyereménye kéne hogy legyen a zárlat, de én bizony nem tudom, hogy így van-e, mert szombaton délután lent voltam a Balatonon és nem mondom, a gyönyörű asz-

Jardin
Erzsébet királyné-ut 1 Telefon: 97-0-07

SYD-FOX
angol táncparodista

MADY & CHARLY
Vampyr-tánc

faltuton találkoztam is egy pár autóval, de a forgalom meg sem közelítette a régi, rendes, szombat délutáni forgalmat, amikor autó autó hátán rohant le Siófok felé. Ambár, amint láttam: Szabadi, Siófok, Földvár, Lelle zsutolva vannak. Csak éppen azt nem mondják azért, hogy nincs szoba. Van. Hétköznapi pláne van. Földváron egyébként szombat éjszaka volt az Anna-bál: soha még ilyen fényesen nem sikerült, mint az idén. Reggel nyolcig táncoltak, egyenesen a bálból mentek fürödni a Balatonba, vagy reggelizni a lepsényi csárdába. Öt százalék sem maradt odahaza...

— Valami jó ötszázalékos viccet nem tud?

— Dehogynem. Az egyik pesti banknál megjelent egy ismert ügyvéd és kormányfőtanácsos felesége és anyagbeszerzésre kért többet a betétjéből az engedélyezett öt százaléknál. „Hogyan anyagbeszerzésre?“ — kérdezte a tisztviselő. „Ugy, hogy el akarok menni nyaralni“ — felelte a méltóságos asszony — „és sürgősen be kell szereznem néhány ruhaanyagot...“ A másik vice aeronautikai és színházi, — hogy a rovat is megkapja a magáét. A rossznyelvek beszélnek, hogy Endreszt és Magyart két ember várta a legizgatottabban: Löbl János és Juhl Marcel. Hiába. — tizezer dollár, az tizezer dollár és hátha bele lehet vinni őket egy kis színházi társulásba. Amikor meghallották, hogy a két röpülő kénytelen volt Bicskén leszállni, autón eléjük rohantak és sikerült is őket elfogniok: Löblnek Endreszt és Juhnak Magyart. Endresz aztán megszabadult valahogy Löbltől, de — a Magyar nem tud megszabadulni Juhlól...

Salzburg tele van, dacára a Kedvezőtlen pénzügyviszonyoknak

A nagy siker jegyében kezdődtek meg az ünnepi játékok

Salzburg, július 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Gyönyörű időben, a kedvezőtlen pénzügyviszonyok ellenére élénk részvétel mellett kezdődtek meg a salzburgi ünnepi játékok. Magyarokból, franciákból és angolokból áll a színházlátogató közönség többsége. Vasárnap este érkezett meg Dohnányi Ernővel az élén a budapesti filharmonikus zenekar, melyet a salzburgi Festspielhaus nevében Helwer alezredes üdvözölt meleg szavakkal. A filharmonikusokat, akiket magánházakban helyeztek el, az a kedves meglepetés érte, hogy házigazdája mindenkinek személyesen kijött az állomásra, hogy hazakísérje vendégét. Nagyon nagy érdeklődéssel várják a budapesti filharmonikusok két salzburgi és egy badgasteini hangversenyét. Szombaton

a „Sevillai borbély“ előadásával nyílt meg a Festspele. Ezt az előadást 130 rádióállomás, köztük 83 amerikai közvetítette.

Ez az előadás a milánói Scálának volt a bemutatkozása és igen nagy sikerrel járt. A szombati előadás sikerét is föltöltötte vasárnap este a „Don Pasquale“ előadása, amelyen különösen Alcaide tenorista aratott nagy tetszést gyönyörűen szárnyaló orgánumával, amelynek behizelgő, lágy timbreje szinte végigsimogatta a közönséget. Vasárnap volt egyébként az első Jedermann-előadás is gyönyörű időben, a Dom-téren. Az összes jegyek előre kelték el. Ugyancsak vasárnap nyílt meg a Mozart-színházi múzeum Mozart szülőházában. Salzburgban az ünnepi játékokkal kapcsolatban külön szórakoztató eseményekről is gondoskodtak. Így a régi Reitschule, amelynek helyére építették tudvalevően a Festspielhaus, ismét eredeti funkcióját is betölti, amennyiben a bécsi spanyol lovarda három napon keresztül lovasjátékokat mutat be délelőttöként a sziklagalériával övezett nyitott udvaron. Azonkívül tenniszverseny és autóverseny kezdődik a legközelebbi napokban. Augusztus 2-től 6-ig Mozart-kongresszus lesz, amelyre Olaszország, Németország és Anglia zenetörténészei is bejelentették megjelenésüket. Salzburg tehát a művészi és tudományos eseményeknek és egyben a sürített élvezeteknek színhelyévé vált néhány hétre és függetlenül tudja magát mindenféle rossz gazdasági konstellációtól. A jobb szállodákban a pengőt és márkát rendes árfolyamon fogadják el.

Elvesztettem a babámat!

Vidám filmoperett 4 színpadi és 4 filmrészben. Irták: Szántó Armand és Szécsén Mihály.
Zene: Radó József

KEDDTŐL
UFA

Szereplők filmen és színpadon:

**Kún Magda, Radó Sándor,
Verböczy Ila, Sziklai József**

KÖZGAZDASÁG

Szegény kispolgár panasza...

(A Reggel tudósítójától.) Kérem, nem kifakadásokról lesz itt szó, nem dühös fölfortyanásokról és haragos vádaskodásról. Senkinek se jut eszébe, de legkevésbé a szegény magyar kispolgárnak, hogy e nagy, országos gondok közepette a maga kis bajával és panaszával hozakodjék elő, de a nagyurak mögött, ne felejtsek el, *szegény kisembereknek milliós serege sötétlik* s ennek a sok kis embernek is megvan az oka a panaszra, ez a sok-sok szegény ember is feeszült figyelemmel és ideges érdeklődéssel kíséri azt, ami körülötte és vele történik s

a sok magyar boltosnak, iparosnak, tisztviselőnek, gazdálkodónak is megvan a maga véleménye

arról, amit az újságokban olvas, vagy a sorok közül kiolvas. *Mit mond vajjon mindahhoz, ami az elmúlt hetekben fölöttünk elviharzott, ez a sok szegény ember?* Amit mond, azt nemigen hallja meg az ország, nem őlt formát a lapok hasábjain s nemigen jut kifejezésre az ország házában. Mondja pedig ez a szegény ember a maga halk és panaszos hangján a következőket:

Hogy a háboruba el kellett mennünk, azt megértettük. Hogy hóban, fagyban, porban és hőségben, lövészárkokban és kavernákban, káderben és hadifogságban, ágyutűzben és gépfegyverek golyózáporában szenvedtünk és egymásután hullott el mellőlünk sok jó pajtásunk, azt is megértettük. Az ország sorsáról volt szó, gyermekeink és unokáink jövőjéről, amely ma bizony elég borús és sötét. *Azt is megértettük, hogy nagy erő, több pénz állott velünk szemben és elvesztettük a háborút s a vesztett háború nyomában szegény és csonka orszaggá lettünk.* Latinul kevesen tanultuk, hogy jaj a legyőzötteknek, de az élet, apáink és a magunk sorsa megtanított, hogy aki alul marad, annak szomorú a sorsa. A meg nem értésünk a háború után kezdődött. Nem értettük meg, hogy

ha elvesztettük a háborút, miért nem nyertük meg a békét?

Tudjuk, látjuk, érezzük, hogy ez az ország mégsem olyan koldus-szegény, szép, tágas és termékeny rónák területnek el határai között, vannak bányái és verőfényes teli dombjai, a világ legjobb gyümölcseit érleli meg a napja, *adóssága a háború után nem volt az országnak*, mert vagyonát elvesztette, de le-hullottak róla terhes kötelezettségei is. *Mégis milyen keserves élet várt ránk ebben a forrón szeretett hazában, pedig igen sok embernek az a béke, amely a mi szerencsétlenségünket jelentette, új vagyon hozott, új állásokat, új jövedelmeket. Nem értettük meg,*

miért kellett a kisebb országban nagyobb terheket magunkra vennünk,

mint a régi boldog Magyarországon. Nem értettük meg, miért kell a kisebb ország igazgatásához több hivatal, mint a nagyobb, régi államban kellett? Mondjuk, ennek így kellett lennie, de akkor *miért van az, hogy az új állami gépezet nem tudta az ország sorsát és életét úgy berendezni, hogy a megmaradt föld lakosainak is jusson egy falat kenyér?*

De a magyar kispolgár csöndes és szerény, engedelmeshez és hallgatáshoz szoktatott emberfajta. Elvesztette kis vagyonkáját először a háborúban, aztán az infláción s végül a nagy gazdasági válságban. Mégis azt mondják ezek a jobb sorsra érdemes emberek, nem baj, volt, nincs, fő az ország legyen rendben, legyen biztos az állam háztartása, mindenütt becsült pénze, legyen az országnak neve, hira és hitele idegen országokban. Igen ám, de hát akkor

miért volt a sok áldozat, a sok adózás, a sok nélkülözés, ha alig egypár esztendő múltán csak ott vagyunk, ahol voltunk?

Ha a szegény és közrendű ember nem tartja rendben a háza táját, ha többet költ, mint amennyit szabad, ha ok nélkül fölösleges adósságokat csinál, jön a végrehajtó és dobra veri a vagyonkáját, ha van. Egyszóval, *minden ember felel a maga bűneiért, a maga hibáiért.* Miért van az vajjon, hogy kormányférfiak, igazgatók és elnökök, ha hibát követnek el, semmi bajuk nem esik, még egy zokszót sem ejtenek ellenük?

Ha valaki valamit rosszul végez, miért nem felel érte?

Csak a szegény kisemberre olvassák rá nyomban a bűnét, akármilyen kicsiny legyen is?...

Igy beszél, így panaszkodik a szegény magyar kispolgár, akit pedig közvetlenül nemigen érint a bankzárlat, a tőzsdezárlat s a

többi kemény szükségrendelet. *Mert betétje nincs, részvénye nincs, sajnos, munkája sincs és keresete sincs.* Akinek van, az így vagy amúgy segít magán, de hogy *segítsen magán az, akinek semmije sincsen*, aki két kezében cipeli egész élete tartalmát s akinek a kezéből

a nagy megszorultság kiüti még azt a kis darab szárazkenyeret is, amelyet eddig még megkeresett. *A nagy s néma tömeg, amely a magyar városok árnyékában tengeti életét, néma és hallgató, de ha mélyen föléje hajlunk, tompa és halk morajlás üti meg fülünket. Vajjon van-e, aki erre a morajlásra ügyel, van-e, aki a szegény magyar kispolgár panaszait meghallgatja?* Kiss Dezső.

Hogy ítélik meg a szükségtörvényjavaslatot azok a gazdasági tényezők, akik nem vesznek részt a napi politikában?

(A Reggel tudósítójától.) A gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról szóló törvényjavaslatról már ismerjük a *politikai pártok* vezéreinek álláspontját. Csak természetes, hogy ezeknek kiformalásában a *politikai szempontok* is közrejátszottak s ezért *A Reggel*

a gazdasági és pénzügyi körök vezető egyéniségeihez fordult,

akik a tárgyalás alá kerülő javaslatot, *minden politikától menten, tisztán gazdasági nézőpontból ítélik meg.* Ezeket a véleményeket a következőkben foglaljuk össze:

— Föltétlenül helyesnek kell tartani, hogy a kormány az eddig kiadott rendeleteket törvényileg is szentesíteni akarja s hogy az országgyűlés elnapolása vagy esetleges föloldozása esetére, a *parlamentnél gyorsabban mozgó bizottságot akar alakítani.* Ezzel azonban *ki is volna merítve mindaz, amit a törvénynek tartalmaznia kellene*, mert minden, ami ezen túlmenően a javaslatban van, véleményünk szerint *fölösleges.* Az államháztartás egyensúlyának biztosítása, akár a közszolgáltatások emelése, akár a kiadások csökkentése útján történik, *nem kíván olyan gyors cselekvést, amely a rendes alkotmányos szervek kikapcsolását indokolná.*

Ettől eltekintve, tisztán gazdasági szempontból **súlyos belső ellentmondás van az eddigi intézkedések és a javaslatnak az államháztartás egyensúlyára vonatkozó intézkedései között.**

Az eddigi intézkedések egy *deflációs gazdaságpolitikára irányultak*, amelytől a kormány a *valutáris határokon kívül az árak leszállítását, vagyis általános olcsóbbodást vár.* Hogy a gyakorlatban csakugyan ide fog-e vezetni ez a gazdaságpolitika s hogy ez az olcsóbbodás arányban fog-e állani az esetleg bekövetkező

fizetés- és munkabéresökkenéssel, *egyelőre nyílt kérdés*, annyi azonban bizonyos, hogy *ezzel az iránnyal homlokegyenest ellentétes a javaslatnak az a másik része, amely a közszolgáltatások emelésére kér fölhatalmazást.* Eltekintve attól, hogy a kormány összes tagjainak többszöri nyilatkozata szerint is elérkezettünk a teljesítő képesség legfelsőbb határához és hogy újabb adókat kiszorítani az ország népéből már nem lehet, *az adók emelése, történéjk az bármely adónemekben, föltétlenül árdragító hatású lesz.*

Az egyik oldalon deflációval olcsóbbodást, a másikon adóemeléssel drágulást előidézni teljesen ellentmondó, kétféle törekvés.

Az adópolitikának és általában az államháztartás ügyének ez a kivételes fölhatalmazás alapján való kezelése különben sem *függ össze azokkal a problémákkal, amelyek miatt az utóbbi napok rendeleteit hozták.* Amire szükség van, az mindenekelőtt a *kiadások csökkentése volna*, amit azonban nem a közszolgálati alkalmazottak létszámának csökkentésével és a nyugdíjszabályok módosításával, hanem annak az egész elhibázott gazdasági politikának gyökeres kiirtásával kell elérni, *amely a teltengő állami és községi gazdálkodásban állott. Az állam kiszélesített munkakörének haladéktalan leépítése és a közüzemeknek a magán-gazdaság körébe való visszaengedése az, ami a kiadások csökkentésének egyetlen lehetséges módja.* Nyilvánvaló mindezekből, hogy amire égetően szükség van,

egész gazdaságpolitikánk eddigi rendszerének megváltoztatása,

amit pedig a parlament hatásköréből még ideiglenesen sem lehet kivonni. Mindent összefoglalva, *semmi szükség nincs a szükségjavaslatnak arra a részére, amely az államháztartás egyensúlyának biztosítására kivételes hatalmat kíván adni a kormánynak.*

AMIRŐL MINDENKI BESZÉL

A Győrvárosi és Győrmegyei Takarékpénztár ügyében még folyik a vizsgálat, de az intézet vezér- és ügyvezető-igazgatóját máris fölfüggesztették. Az intézet hanyatlása akkor kezdődött, amikor Fürst Mór elnök-igazgató meghalt és Rábl Rezső került a vezérigazgatói székbe. Az intézet jogtánácsosa, dr. Gold Ödön ügyvéd annakidején *tiltakozott az egyeseknek megszávozott nagy hitelnyújtás ellen* és mivel tiltakozása hiábavaló volt, *betétjét kivette a bankból és részvényeit eladta.* Ennek ellenére a Győrvárosi és Győrmegyei Takarékpénztárnak olyan jó hira volt, hogy egy csesznieki földbirtokos néhány nappal a válság kipattanása előtt adta el a birtokát és ennek árát — 120.000 pengőt — teljes egészében betette a takarékbba. Érdekes egyébként, hogy Rábl Rezsőt, a fölfüggesztett vezérigazgatót, aki a győri egységes párt elnöke, a *választások után kormányfőtanácsos-ságra terjesztették föl.* Erről most már aligha lehet szó, mert ki tudja megmondani, mit hoz a jövő? A takaréki szanálás ügyében most ösz-szefog Győrtől minden számottevő ember, élén dr. Szauter Ferenc polgármesterrel és ha a PK éjjel-nappal folyó vizsgálata nem hoz meglepetéseket, a betevők visszkapják betétjeiket.

A sokféle mende-monda és találgatás között, amellyel a nagyközönség idegeit izgatják, az infláció vagy a pengőromlás eshetőségének kísértete is szerepel, amiben nem egészen a közönség a hibás, *hanem azok is, akik minden intézkedést úgy állítanak be, mintha azt a pengő védelmében kellene megtenni.* Sokkal helyesebb volna végre megmagyarázni annak a pár ijedős embernek, akinek fejében még mindig a koronainfláció emlékei motoszkálnak, hogy *mi a különbség a háborúutáni korona és a mai pengő között.*

A korona, az infláció előtt *államjegy* volt csupán, amelyet a jegy kibocsátó intézet, illetve a mindenkori szükséglethez képest a kormány úgy bocsátott ki, ahogy tetszett. A pengő azonban *bankjegy*, amelyet a Nemzeti Bank bocsát ki. Olyan bank, amelynek szabályai fölött mindenken tul *nemzetközi tényezők is örködnek.* Pengőinflációt csinálni tehát még akkor sem lehetne, ha akarnánk is, amit jó lesz tudomásul venni azoknak, akik a kávéházban a fülünkbe sugják, hogy nincs más megoldás, mint a bankoprés.

Ausztria gondjai is nőnek napról napra s bár Németországhoz és Magyarországhoz viszonyítva az osztrák gazdasági helyzet hasonlítatlanul nyugodtabb, mégis a magyar és német fizetési és átutalási korlátozások Ausztriában is súlyos zavarokat idézhetnek elő. *Az osztrák ipar és kereskedelem kénytelen esedékes kötelezettségeit teljesíteni, anélkül, hogy adóssai ugyanilyen pontossággal teljesítenék kötelezettségeiket.* A hitel egyidejű megszorítása és példátlan megdrágítása olyan terheket ró a termelésre, amelyet sem elviselni, sem a fogyasztóra áthárítani nem tud. *Schillinghitelek után Ausztriában ma 17. dollárhitelek után 12%-ot fizetnek*, ugyanakkor a fogyasztás minimumra csökken, amint ezt a kereskedelmi mérleg és az adóbevételek pontosan visszati- rőzik. Nem csodálható tehát, ha Ausztria egyelőre a devizakiutalás megszorításával védekezik, de ha a német és magyar fizetési megszorítások tovább tartanak, akkor *földállítják Bécsben a clearinget az osztrák, német és magyar fizetési kötelezettségek kölcsönös kiegyenlítésére*, ami a forgalom újabb megszorítására fog vezetni.

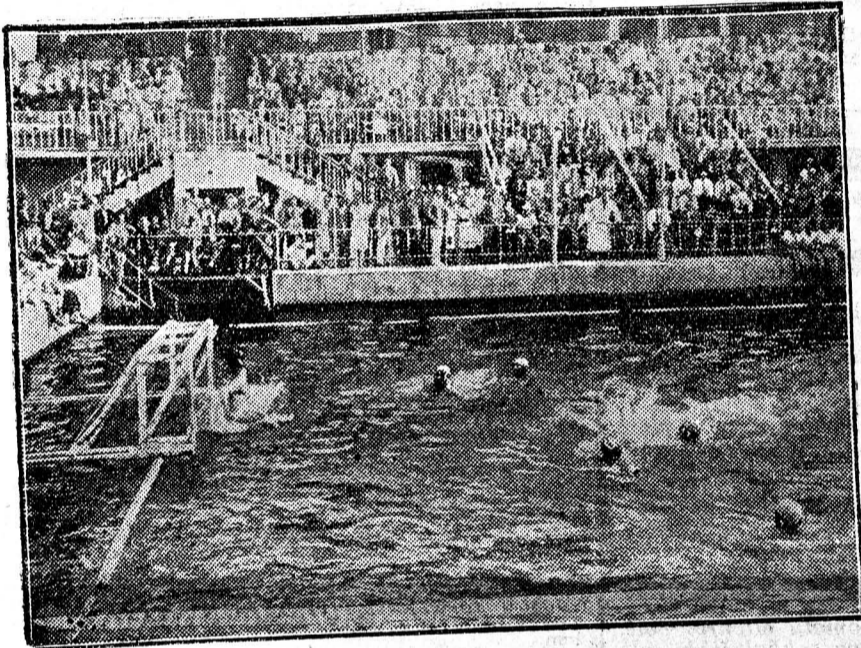
VASÁRNAPI SPORT

Az Európa-bajnokságra készülő magyar vízipólóválogatott 5:1 (3:0) arányban győzött a meglepően jól védekező francia csapat ellen

Elmaradt a magyar olimpiai staféta Európerekordja, de azért több mint uszodahosszal vert rá a franciákra. — A legjobb időt 200 méteren (2 p 22.4 mp.) Székely András uszta

(A Reggel tudósítójától.) Tizedik, jubiláris mérkőzést játszott vasárnap a magyar és a francia válogatott vízipólócsapat, a meccsnek azonban korántsem a jubileum miatt volt jelentősége, mint inkább azért, hogy milyen sikerrel vizsgálják le az Európa-bajnokságra

nyerték meg a magyarok a Taris nélkül start-hoz állt franciák ellen, a múlt évben az olaszok ellen kiuszott és Európa-rekordnak fémjelzett 9 p. 30.6 mp.-es időeredményt azonban nem sikerült megjavítani. A legjobb időt, 2 p. 22.4 mp.-et, Székely András érte el, Wannie 2 p. 24

A magyar vízipólóválogatottak a francia kapu előtt

pályázó együttesünk az 1924. évi olimpiai bajnok Franciaország ellen? A vizsga sikerült, hiszen, ha elég kemény küzdelem után, de 5:1 arányban győzött az újone válogatottal is start-hoz állt magyar csapat, mégis

a játék messze elmaradt attól a nagyvonalúságtól, ami a magyarokat eddig a világ összes vízipólócsapatjai fölé helyezte.

A magyar csapat nem volt elég gyors és ezért a mérkőzés sem pergett le abban a nagyszerű tempóban, ami a nézőt annyira le tudja nyugtázni. A csatársor akciói nem voltak elég tetszetősek, annak ellenére is sok dicsőreget érdemel az együttes bravuros győzelméért, hiszen a franciák is a legjobb csapatokkal vetették föl a küzdelmet, mégis rá kell mutatnunk, hogy

nem a vasárnapi az a standard-csapat, amellyel Párisban a siker reményével védhetjük meg harmadszor az Európa-bajnokságot.

A vízipólómérkőzésen kívül természetesen a 4x200 méteres gyorsstafétát is nagy fölénnyel

Magyarország—Franciaország mérkőzése

Négyszer 200 méteres staféta

1. Magyarország (Wannie II., Szabados, Székely, dr. Bárány) 9 p. 32.6 mp. 2. Franciaország (Regies, Borocco, Vallerey, Vandeplanque) 10 p. 19 mp. — Wannie II. 1 p. 04.4 mp.-es százassal kezd és 2 p. 23.2 mp.-es idővel 20 méterrel veri Regiest (2 p. 43 mp.). Szabados első százasa ideje 1 p. 03.8 mp., az utolsó hosszban kissé lelankad, mégis 2 p. 24.4 mp.-et uszik és az előnyt 30 méterre növeli a 2 p. 35 mp.-et uszó Borocóval szemben. Székely 1 p. 03.2-öt megy és közel 50 méter előnyt szerez, 2 p. 22.4 mp. kitűnő időt uszva, míg Vallerey-nak 2 p. 32 mp. az ideje. Biztos lenne az új európa-rikord, ha Bárány csak 2 p. 20 mp.-et uszna, de 1 p. 03.6 mp.-es kezdés után a finisben lelassít; úgy, hogy 2 p. 22.6 mp. az ideje, de így is 60 méterrel, több mint egy uszodahosszal fut be elsőnek a célba. Vandeplanque ideje kétszázra 2 p. 29 mp. volt.

Vízipóló

Magyarország—Franciaország 5:1 (3:0)

A két csapat tizedik találkozását ünnepléséig vezetői be, amennyiben az Uzsószövetség Padou-nak, a francia csapat világhírű kapitányának, aki mind a tíz meccsen résztvett, a

mp.-en belül, Szabados pedig 2 p. 25 mp.-en belül uszott és így csak dr. Bárány Istvánon múlt a rekord megjavítása, aki azonban az utolsó hosszban annyira lefékezett (?), hogy Székely idejét sem tudta kiuszni. A franciák így is közel 60 méterrel szenvedtek vereséget, nem segítget volna tehát rajtuk természetesen Taris sem.

A magyar—francia mérkőzés kísérő számai közül szép verseny volt az ifjusági staféta-bajnokság, amelyet a MAC nyert meg 2 p. 37 mp.-es átlaggal, de különösen a hölgyek 100 méteres gyorsuszó-bajnoksága, amelyet 1 p. 11.4 mp.-es igen jó idővel a nagyszerű Lenkei Magda nyert meg, aki olyan briliáns kondícióban van, hogy akár újra Európa-rekordot javíthatott volna.

A kitűnően megrendezett verseny díszes keretűl szolgált a Császárfürdő zsúfolt nézőtere. Az előkelő közönség soraiban megjelent gróf Bethlen István miniszterelnök és felesége, De Vienne francia követ és felesége stb. Részletes eredmény:

Magyarország—Franciaország mérkőzése

MUSZ márványplakettjével kedveskedett. A közönség meleg tapsokkal osztozkodott a kiváló half ünneplésében, de el nem rejtett izgalommal várta a mérkőzés kezdetét, az Európa-bajnokságra készülő magyar csapat főpróbáját a párisi nehéz ütközetekre.

A főpróba sikerült, hiszen győztünk nagy fölénnyel sejtető, 5:1 gólaránnyal, a magyar csapat játéka, a remek győzelem ellenére, mégsem elgötött ki.

Hiányzott a lendület és a gyorsaság a csapatból, nem volt elég folyamatos az összjáték és nélkülöztük a magyar vízipólójátékot jellemző, szellemes elgondolásokat.

Az Európa-bajnokságokig még sok az idő, de sok is még a korrigálható a csapatban, vagyis inkább a csapatösszeállításban. Bozsit például nem a franciák ellen kellett volna kipróbálni, mert, lámpalázától eltekintve, az első félidőben egészen hasznavehetetlen volt. De nem volt jó napja az eleinte sokat elkalandozott Keserü II.-napja az eleinte sokat elkalandozott Keserü II.-nek sem; mentésére szolgált azonban, hogy partnerei alaposan elhanyagolták. Németh az első félidőben remekül játszott, amikor meg is dobta a maga három gólját, de szünet után „pártfogásába” vette Sadou és így már alig került gólhelyzetbe.

A magyar csapat legjobb része a védelem, elsősorban dr. Ivády és Homonnai II. volt,

akik fényes bravurral tartották sakkban a franciák „nehézsúlyú” csatárait, míg Bródy a gólmál alaposan hibázott. Halasy nagyszerűen szerelt, kitűnően helyezkedett, a labdákat azonban nem a legjobb helyre továbbította és alig mert önálló akciót kezdeményezni.

A francia csapatban

Padou és Thevenon magaslott ki,

akik különösen a támadások leszerelésével brillíroztak, de Padou néhányszor a francia csatársor pompás frontdobásával is kóstolót adott kivételes klasszisából. Dujardin néhány labdát szép stílusban mentett, az öt gól közül egyet sem védhetett. Cuvelier és Vandeplaque elsőrangú csatárok, nagy dicsőreget a magyar csapatnak, hogy csak egy gólt tudtak dobni. Bulteel hátvéd és Tisson csatár másodrangú játékosok, akik csak tévedésből kerülhettek a válogatott csapatba.

Start után Németh fogja el a labdát, hátraadja Ivádynak, de a hátvéd labdája rossz helyre téved. Ivády szépen szereli Cuvelier-t, Keserü II.-höz passzol, aki Némethhez továbbít, de a vízipólógólszak első lövése a felső kapufára surran. Cuvelier gólhelyzetben Bródyba céloz, míg Németh lövése a kapu fölé süllyed. Halasy szökteti Bozsit, akinek ívelt labdája célt téveszt. Most Némethnek teremt góhelyzetet Halasy, de Dujardin jó érzékkel ment. Vandeplanque szabaddobásából Cuvelier bombáját Bródy kórner árán védi. Tisson szabaddobását Vandeplanque irányítja a kapura, de Bródy tisztáz. Németh—Keserü II.-támadást Padou szerel, utána Tisson szökteti, aki azonban a kapu fölé továbbít, Halasy Bozsit küldi frontba, tőle

a tisztán álló Németh kapja a labdát, akinek a jobbsarokba passzírozott gólja menthetetlen (2 p. 56 mp.) 1:0!

Kiuszás után a gyors Vandeplanque fogja el a labdát, majd

Keserü II. párharcba keveredik Padouval, amiért a bíró kiállítja.

Rövid ideig az egy ember főrban levő franciák támadnak, sőt Padou lövését Bródynak kell menteni, amire ismét a magyar csapat kerül frontba és miután Thevenon szabálytalanul szereli Némethet,

a bíró négyyardos büntetést diktál, amelyet Németh természetesen rendeltetése helyére továbbít (3 p. 48 mp.) 2:0!

Bozsi passzával Németh próbál szerencsét és a labda alig surolja a felső kapufát. Keserü II. szabaddobását Németh az alsó kapufára továbbítja és abban a hiszemben, hogy gólt dobott, visszanszik. A pálya közepére érve fogja el azután a Dujardin által kidobott labdát és

15 méterről irányított bombája menthetetlen (5 p.) 3:0!

Padou—Tisson-összjátékából Vandeplanque a kapu mellé passzíroz, Cuvelier a gól fölé céloz, míg Halasy labdájából Németh csavart lövését Dujardin védi.

Szünet után a franciák kerülnek frontba, de a magyar védelem bravurosan szerel. Végre Tisson labdájával

Cuvelier a fél pályáról próbál szerencsét és Bródy a könnyen védhető labdát alaposan elnézi (2 p.) 3:1!

A magyar csapat most rákapcsol és Bródy—Ivády—Bozsi remek támadása után

Keserü II. kiugraszítja Dujardin-t és az üresen maradt hálóba dob (3 p. 05 mp.) 4:1!

Bozsi lövését kórner árán menti Dujardin. Homonnai—Halasy—Homonnai gyönyörű támadása után

Keserü II. az ellenkező sarokba védhetetlen gólt passzíroz (5 p. 19 mp.) 5:1!

Homonnai—Németh-támadást Dujardin szerel, az önző Bozsi biztos gólt hibáz, míg Cuvelier—Vandeplanque akcióját Bródy kórner árán menti. Delahaye (Belgium) pártatlanul, nagyvonalúan, egyszóval hírnevéhez méltóan bíraskodott.

Magyarország bajnokságai

3x200 m.-es ifjusági gyorsuszóstaféta: 1. MAC (Pauer, Gyulay, Kánásy) 7 p. 50 mp. 2. SZUE (Röck, Puljer, Pleplár) 7 p. 55.8 mp. 3. MTK (Hazai, Hódi II., Brandy) 8 p. 05.2 mp. Hazai 2 p. 35.2 mp. idővel hosszakkal veri a hetes mezőnyt, de Gyulay révén a második 200-on már a MAC kerül frontba, sőt Szeged is elhagyja az MTK-át. Kánásy végül könnyen 7 méterrel győz a szépen fölnyomult Pleplár ellen, 15 méterrel harmadik.

Hölgyek 100 m.-es gyorsuszó-bajnoksága: 1. Lenkei Magda (III. ker. TVE) 1 p. 11.4 mp. 2. Sipos Margit (FTC) 1 p. 17.4 mp. 3. Tóth Ilonka (MUE) 1 p. 17.6 mp. — Lenkei kerül el legjobban, Tóth a legrosszabbul a starttól, 31.8 mp.-es idővel elsőnek fordul és könnyen hat méterrel győz, míg Sipos karcsapással hódítja el a második helyet a bajnokságot védő Tóthtól.

Budapest-kerület bajnokságai

200 méteres melluszás: 1. Hild László (UTB) 2 p. 58.6 mp. 2. Lantos László (FTC) 3 p. 02 mp. 3. Forrai József (FTC) 3 p. 11.2 mp. — Hild starttól kezdve az élen van, 100 méterre

1 p. 26.2 mp. az ideje, végül könnyen 4 méterrel győz. Forrai, a bajnokság védője, 10 méterrel harmadik.

100 méteres hátrás: 1. Nagy Károly (UTE) 1 p. 16.4 mp. 2. Habi Jenő (BBTE) 1 p. 19.4 mp. 3. Ullrich János (UTE) 1 p. 19.8 mp. — Szép küzdelem után testhosszal nyerve.

A többi verseny:

Toronyugrás: 1. Vajda László (FTC) 52.20 pont. 2. Kovács Ferenc (UTE) 47.30 p. 3. Lenhardt Jenő (MAC) 46.30 p. — Vajda az Európa-bajnokság négy kötelező gyakorlatát nagyon szép stílusban végezte. 50 m-es mellúszás, gyermekeknek: 1. Schillinger József (FTC) 43.4 mp. 2. Márczsis Ottó (III. ker. TVE) 44.4 mp. 3. Szabó József (BBTE) 44.6 mp.

100 m-es gyorsúszás: 1. Boros Viktor (UTE) 1 p. 03.6 mp. 2. Laki Károly (BBTE) 1 p. 05.4 mp. 3. Flór László (UTE) 1 p. 05.8 mp. — Biztosan, testhosszal nyerve. Nagyon jó eredmények.

100 m-es mellúszás, fiúknak: 1. Bika (III. ker. TVE) 1 p. 33.6 mp. 2. Krajnyák (UTE) 1 p. 38 mp. 3. Fekete (III. ker. TVE) 1 p. 39 mp.

A vízpolóválogatottak B) garnitúrája Miskolcon 3:3 (0:1) arányú nehéz győzelmet arattak az északmagyarországi kerület válogatottjai ellen; egy másik B) csapat pedig 14:1 (8:0) arányban verte Pécsét a PAC csapatát.

Körnig 10.5 mp-t futott 100 méteren!

Szepes győzelme Berlinben

Berlin, július 26.

(A Reggel tudósítójától.) Az eiskampi új sportpályán közel 15.000 főnyi közönség előtt bonyolították le az SCC nemzetközi atletikai versenyét. Az érdeklődés középpontjában az 1000 m-es síkfutás állott, amely versenyben Ladoumegue, Sera Martin, Peltzer dr. és az amerikai Cobb találkozott. A mezőny a célegyenesig együtt volt, itt Ladoumegue hirtelen megszökött, 15 m. előnyre tett szert. A meglepést Peltzer ebből csak 9 m.-t tudott ledolgozni és második lett Ladoumegue mögött, aki kitérő idővel, 2 p. 25.3 mp.-cel lett első. 2. Peltzer 2 p. 25.8 mp. 3. Cobb (USA) 2 p. 29.2 mp. 4. Sera Martin és Wichmann 2 p. 29.4 mp.

A 100 m-es síkfutást Körnig nyerte 10.5 mp.-cel! a holland Berger, Anglia bajnoka ellen, aki 10.7 mp.-et futott. 3. Engel (Csehszlovákia) 10.8 mp. A 400 m-es síkfutást Warner (USA) nyerte 49.4 mp.-cel. 2. Dietrich 51.4 mp. A gerelyvetésben starthoz állott Szepes és 61.53 méterrel győzött Fritz előtt, aki 58.60 m.-t dobott.

A franciák 3:2-es győzelemmel megvédték a Davis Cupot az angolok ellen

Vasárnap Borotra kikapott Austintól, de Cochet megverte Perryt

Páris, július 26.

(A Reggel tudósítójától.) A Davis Cup döntőjében, a franciák 2:1 arányú vezetése után, vasárnap az utolsó két egyes mérkőzésre került a sor. A tartós eső által fölázatatott pályán nehezen ment a játék.

Austin, Anglia bajnoka Jean Borotra ellen játszott. „A röplő Baszk” fáradt benyomást keltett és sokat hibázott. Az első szettet Austin biztosan nyerte 7:5-re. Az eső miatt a meccset félbe kellett szakítani és egy félóra mulva folytatták. Austin a második szettet is 6:3 arányban nyerte. A harmadik szetben Borotra minden energiáját összeszedve, 6:3-ra győzött, de a negyedik szetben Austin 7:5-re verte ellenfelét, ezzel 2:2-re egyenlített ki.

A Davis Cup döntő, utolsó meccse Cochet és az angol Perry küzdelme volt, amelyből Cochet került ki győztesen 6:4, 1:6, 9:7, 6:3 arányban. Cochet győzelmével Franciaország nyerte a döntőt és a Davis Cupot, amelynek már öt év óta változatlanul védője.

Kehrling Nagyváradon bekerült a férfi egyes tenniszbajnokság döntőjébe, ahol Bánó lesz az ellenfele.

A Budai „11” győzelme Lugoson. Budai „11” — Vulturii 3:0 (1:0). A lugasi csapat nagyon kvalitatásosan játszott. Az első gól öngólból esett. A második gólt Ember lőtte a második félidő hetedik, a harmadikat pedig Sztancsik, a második félidő tizedik percében.

A Bohn SC Nagyváradon vendégszerepelt és 3:1 (1:1) arányban győzött a nagyváradi Törekvés ellen.

A MAC nyerte Budapest székesfőváros vándordíját. A Magyar Athletikai Szövetség vasárnap délután rendezte a MAC margitszigeti pályáján második tályu atletikai versenyt. Győztesek: 1500 m. síkfutás: 1. Gomola (Törekvés) 4 p. 18.4 mp. Súlydobás: 1. Sárkány (TFSC) 12 m. 28 cm. 200 m. síkfutás: 1. Forgács (UTE) 23 mp. Magasugrás: Magyar (MTK) 174 cm. 110 m. gátfutás: 1. Bessenyei (TFSC) 16.9 mp. Diszkoszvetés: 1. Hauszmann (MTK) 38 m. 10 cm. 400 m. síkfutás: 1. Gakó (BEAC) 52.5 mp. Hármassugrás: 1. Bessenyei (TFSC) 13 m. 23 cm. 10.000 m. síkfutás: 1. Hegedűs (ESC) 34 p. 44 mp. 400 m. gátfutás: 1. Héjjas (BEAC) 60.5 mp. A pontverseny végeredménye: 1. MAC 38 pont. 2. TFSC 26 pont. 3. BEAC 23 pont.

A Bástya 3:1-re verte meg Szegeden az Attilát, az első osztályozó mérkőzésen

Bástya—Attila 3:1 (1:0)

Szeged, július 26.

(A Reggel tudósítójától.) Hosszu huzavona után került végre szembe egymással az első osztályozó mérkőzésen a Bástya és az Attila.

A mérkőzést a Bástya meglepően jó játékkal nyerte meg,

ami főleg annak köszönhető, hogy a szegedi tizenegy teljes mértékben áterezte a mérkőzés sorsdöntő jelentőségét. A mérkőzést Csárdás vezette közel 5000 főnyi közönség előtt. A meccset nagy izgalom előzte meg. A közönség erősen bizakodott, tekintettel arra, hogy az Attilának eddig még sohasem sikerült Szegeden győznie. A Bástya nagy lelkesedéssel, gyilkos tempóban játszott, míg az Attilán kiütköztek a kondícióhiány jelei. A szegediek közül Emmerling, Tóth és különösen Körösi tetszett, míg a miskolci csapatban Dankó, Pruha és Rudas voltak jók.

A mérkőzés az Attila támadásával indult, de a Bástya kezébe vette a játék irányítását és már a 12. percben Hernádi—Havas-összjáték után

Körösi kapásból gólt lőtt (1:0).

Hullámzó mezőnyjáték következett, amelyet csak Csárdás bíró téves ítéletei tarkítottak, aki ellen a közönség hevesen tüntetett.

A Törekvés izgalmas küzdelemben 4:0-ra legyőzte a Tatabányai SC-t és ezzel ismét megnyerte az országos amatőr futballbajnokságot

(A Reggel tudósítójától.) Egy héttel ezelőtt Székesfehérváron ütközött meg a Törekvés és a Tatabányai SC az országos amatőr bajnokság döntőjében. Az eredmény akkor 2:2 arányban eldöntetlenül végződött. A megismételt döntőmérkőzés vasárnap 1500 főnyi néző előtt folyt le az újpesti stadionban. Mint előre várható volt,

a Törekvés szerezte meg a győzelmet és sorrendben harmadszor az országos amatőr bajnok büszke címét.

Ez a győzelem azonban nem volt olyan könnyű, mint az a 4:0-ás eredményből gondolható. A TSC nagyon komoly ellenfél volt, sőt voltak időszakok, amikor sokkal jobb volt nagynevű ellenfelénél, különösen addig, amíg teljesen szabályos kiegyenlítő góljukat Niko-lovics bíró nem adta meg. Ez annyira letérte a csapatot, hogy fokozatosan visszaesett és a Törekvés az ezután elért három góljával könnyen nyerte a mérkőzést.

A Törekvés a nagy gólarányú győzelmet nem érdemelte meg. Kétségtelen, hogy technikailag és taktikailag sokban fölülmulta ellenfelét, lendületben és lelkesedésben azonban messze alatta maradt. Legjobb játékos a jobb szélső Nemes volt, aki ugyszólván minden akcióját sikerrel fejezte be. Déri nagy áttörő képességével és veszedelmes lövéseivel vonta magára a figyelmet. A halvesorban Regős I. vált ki, a bekkek közül Gergely tetszett. Szollár sok veszedelmes helyzetet biztosan tett ártalmatlanná.

A TSC csapatában határozottan vannak értékek. Vonatkozik ez különösen a jobb half Jánura, aki egy a passzolásban, mint a szerelésben nagyszerű munkát végzett. A csapat minden tagja, a baloldaltól eltekintve, nagyon jól játszott, különösen Mahos, aki önfeláldozó védekezéssel nem egy biztos góltól mentette meg hálóját. A kapott gólokat nem védhette. Kis szerencsével a tatabányai csapat három-négy gólt lőhetett volna.

A TSC kezd nap és szél ellen, de az első támadásokat a Törekvés vezeti. Nemes beadására Mahos kifut, Déri azonban az üres kapu fölé löv. Nemes futásból lőtt bombáját Mahos védi. Jánosi lefutása hozza először veszélybe a Törekvés-kaput, de a jó beadást Zsiros gyöngén fejele kapura. A TSC mindinkább fölténybe kerül, de veszélyesebbnél veszélyesebb akciókat nem kíséri szerencse. Keleti jó helyzetben kapu fölé löv, néhány perc mulva ugyancsak az ő lövéséből születik eredménytelen korner. A 15. percben Regős II. kornerrel harcol ki, amelyből Baráth fölé löv. A 16. percben Jánosi remek lefutás után bead, Zsiros bombafejesét Szollár csak az utolsó pillanatban tudja menteni. Eredménytelen Törekvés-korner. Nagy kavarodás támad a 20. percben a Törekvés kapuja előtt és a labda hihetetlen balszerencsével a kapu mellé gurul. A 23. perc eredménytelen TSC-korner hoz. Déri veszélyes kitérését Mahos labravetése teszi ártalmatlanná. A 28. percben

Baráth beadás helyett bombát irányít a kapura és a labda védhetetlenül hálót ér (1:0).

A gól után kissé visszaesnek a tatabányaiak. A 35. percben Törekvés-kornerből Baráth alig löv kapu fölé. Eredménytelen Törekvés-kornerrel fejeződik be az első félidő.

A második félidőt Törekvés-korner vezeti be. Déri hajszánya löv kapu mellé. A 9. percben Keleti TSC-kornerből mellé fejele. A 27. percben Keleti Já-

A második félidőben az Attila is szóhoz jutott. Kornert erőszakolt ki, de a 12. percben egy hátraadott labdára Havas startolt, akit Dankó a 16-oson belül fölragdolt.

Csárdás ezuttal habozás nélkül 11-est ítél, amelyet Havas belőtt (2:0).

Ismét az Attila indult rohamra és izgalmas percek következtek. A 15. percben Pruha megsérült és 10 percre kiállott. Ebben a 10 percben

a bíró 21 szabadrugást ítél a szegediek ellen, úgy, hogy a közönség zugva tüntetett ellene.

A mérkőzés eldurvult. A 27. percben Rudas ofsajd-helyzetből indult, de lövése kapufát ért. A következő percben Szemző kornerre tolt a labdát, de a sarokrugás eredménytelen volt. A 30. percben Bánó rugta Kurunczyt. Egy perc mulva a hátraadott labdára három Bástya-csatár startolt, a labdát Hernádi kaparintotta meg s

Körösihez továbbította, akinek éles lövése utat talált a hálóba (3:0).

Az utolsó negyedóra folyamán a szegediek ismét gyilkos iramot diktáltak. Kitiűnően működő halvesoruk a csatárokat állandóan frontban tartotta, akik az Attila 16-os vonalán tanyáztak. Lövéseiket azonban nem kísérte szerencse, sőt a 42. percben az Attila balszárnya lefutott és

Rudas megszerezte a miskoleiaik becsületgólját (3:1).

nosi labdájával kiugrik és közelről gólt löv. A bíró azonban előzetes fault miatt a gólt érvényteleníti. A nagyszámú tatabányai drukker ettől a perctől kezdve a bíró minden ítéletét óriási püfölással és zajjal kíséri. A TSC-t elkedvetleníti az igazságtalanság és erősen visszaesik. A Törekvés egymásután két eredménytelen korner ér el.

A 35. percben Keszei II. kavarodásból gólt löv (2:0).

Négy perccel később

Baráth egy jobbról kapott labdát a hálóba fejele (3:0).

A TSC megkísérli, hogy az eredményen szépsítsen, de a Törekvés-védelem most már biztosan utasítja vissza az erőltetett támadásokat. Az utolsóelőtti percben

Déri egyedül átmegy három emberen és közelről beállítja a végeredményt (4:0).

Orczán (Törekvés) legyőzte Szenest (MTK) a hosszútávú országúti kerékpárosbajnokságban. A Budapest—Acs—Budapest 175 km-es útvonalon rendezték meg az összetett hosszútávú, országúti kerékpárosbajnokság negyedik futamát, amely kitérő eredményekkel végződött. A versenyt Szeifert János (Lehel KK) minimális különbséggel nyerte meg Orczán László (Törekvés) előtt. Szeifert és Orczán teljesítménye 32.7 km-es óráatlagnak felel meg, ami egyenkénti indításnál igen jó eredmény. Jó átlagot futottak a helyezettek is. A verseny eredményei a következők: 1. Szeifert (Lehel KK) 5 óra 21 p. 26 mp. 2. Orczán (Törekvés) 5:21:35. 3. Balla P. (Viktoria KK) 5:23:00. 4. Nemes (Postás) 5:23:39. 5. Vida (UTE) 5:25:55. 6. Liszkay (BSE) 5:27:04. 7. Szenes (MTK) 5:27:49. Magyarország összetett hosszútávú országúti bajnokságát a negyedik befutó futam után végeredményben Orczán László (Törekvés) nyerte meg Szenes Károly előtt.

Az MTK ifjúsági atletikai versenye. A Magyar Testgyakorlók Köre vasárnap délután rendezte a Hungária-úti pályán országos ifjúsági atletikai versenyt. A verseny rendezése körül nehézségek merültek föl, mert a hármassugrást és az olimpiai stafétát már sötétségben bonyolították le. Eredmények a következők:

100 m-es síkfutás: 1. Angyal (MTK) 11.3 mp. Távolugrás: 1. Hubay (MTK) 664 cm. Magasugrás: 1. Rovó MTK—KISOK 178 cm. Súlydobás II. o.: 1. Goldfinger (MTK) 11 m. 60 cm.

800 m-es síkfutás a budapesti kerület 1931. évi bajnokságért: Bajnok: Mészáros (MAC) 2 p. 01.8 mp. 2. Sárvány (UTE) 2 p. 02.4 mp. 3. Moder (MTK) 2 p. 10.4 mp.

Rudugrás I. oszt.: 1. Zimonyi (MTK—KISOK) 320 cm. 3000 m-es síkfutás: 1. Simon (MTK) 9 p. 47.8 mp. 1000 m-es junior síkfutás: 1. Ersehing (UTE) 2 p. 47 mp. 400 m-es síkfutás: 1. Kakas (MAC) 56.2 mp. Diszkoszvetés II. o.: 1. Kása (FTC) 34 m. Diszkoszvetés junior: 1. Szabó (UTE) 31 m. 60 cm. Hármassugrás: 1. Dombóváry (BSE) 13 m. 40 cm. 4x100 m-es staféta: 1. MTK 45.6 mp. 4x1000 m-es staféta: 1. FTC 11 p. 40.4 mp. Olimpiai staféta: 1. MAC 3 p. 48.2 mp. A pentatlon végeredménye: 1. Papp (MAC) 2715.52 pont.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch B.